Stipend og lån til utdanning 1976 - 77

Statens lånekasse for utdanning

Økernvn. 145, Oslo 5
Tlf. (02) 22 27 55

Ekspedisjonstid:
Mandag—fredag
9.30—14.30
Lørdag stengt

Mai 1976

INNHOLD

Side

Innledning 4

Opplysninger vedrørende søknad om utdanningsstønad 5

1 Former for utdanningsstønad 5
2 Hvordan stønaden beregnes 6
3 Søknad om stønad 8
4 Søknadsfrister for undervisningsåret 1976—77 9
5 Meldinger til Lånekassen 9
6 Svar på søknad og utbetaling av stønadsmidler 9
7 Søknad om tilleggslån 10
8 Klage over behandlingsresultatet 11
9 Informasjon og studieveiledning 11
10 Utdanning i andre nordiske land 11

Opplysninger om forrentnings- og tilbakebetalingsvilkår for lån 13

Forskrifter om tildeling av utdanningsstønad for undervisningsåret 1976—77 og om forrentning og tilbakebetaling av lån 15

I Hovedregler 15
II Behovsprøvd stipend (til søkere under 20 år) 21
III Borteboerstipend 26
IV Behovsprøvd forsørgerstipend (til søkere over 20 år) 30
V Grunnstipend 32
VI Andre stipend 33
VII Lån 35
VIII Stønad ved kveldsundervisning 42
IX Stønad til lærlinger og andre elever i praktisk-teoretisk opplæring 43
X Stønad til utdanning i Norden 44
XI Stønad til utdanning i land utenfor Norden 45
XII Forrentning og tilbakebetaling av lån 51

Lov om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning 55

Forskrifter om Statens lånekasse for utdanning, dens organisasjon og virksomhet 58

INNLEDNING

Utdanningsstønad fra Statens lånekasse for utdanning blir gitt etter lov av 19. juni 1969 om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning, se side 55—57. I medhold av loven fastsatte Kirke- og undervisningsdepartementet forskrifter om Statens lånekasse for utdanning, dens organisasjon og virksomhet, se side 58—59.

Kirke- og undervisningsdepartementet og Statens lånekasse for utdanning har fastsatt forskrifter om tildeling av utdanningsstønad for undervisningsåret 1976—77 og om forrentning og tilbakebetaling av lån, se side 15—54.

For undervisningsåret 1975—76 gjelder framleis de regler og satser som finnes i det orienteringsheftet Lånekassen gav ut i juni 1975.

Statens lånekasse for utdanning administrerer stønadsordningen, og skolene medvirker ved gjennomføringen.

I første del av dette heftet, på side 5—14, er det gitt opplysninger som kan være til praktisk nytte for dem som skal søke om utdanningsstønad og for dem som holder på med tilbakebetalingen av lån.

OPPLYSNINGER VEDRØRENDE SØKNAD OM UTDANNINGSSTØNAD

1 FORMER FOR UTDANNINGSSTØNAD

Utdanningsstønad blir gitt som stipend og/eller lån. Forskrifter om tildeling av utdanningsstønad for undervisningsåret 1976—77 finnes på side 15—50 i dette orienteringsheftet. Nedenfor følger en kort oversikt over de forskjellige stønadsformer.

Stipend

Borteboerstipend blir tildelt uavhengig av økonomien til foreldrene. Det kan gis til ugifte søkere som må bo borte fra heimstedet. I særlige tilfeller kan det gis til ugifte søkere som tar utdanning på heimstedet, men som likevel ikke kan bo heime. Det kan også gis til visse grupper av gifte søkere og enslige forsørgere.

Behovsprøvd stipend blir tildelt avhengig av økonomien til foreldrene, søkeren og eventuell ektefelle. Det kan gis til søkere under 20 år — for undervisningsåret 1976—77 til søkere som ikke har fylt 20 år før 1. januar 1977.

Behovsprøvd forsørgerstipend blir tildelt avhengig av økonomien til søkeren og eventuell ektefelle. Det kan gis til søkere over 20 år som har minst 2 barn å forsørge — for undervisningsåret 1976—77 til søkere som har fylt 20 år før 1. januar 1977.

Grunnstipend blir tildelt avhengig av inntekten og formuen til søkeren og formuen til eventuell ektefelle. Det kan gis fra og med det kalenderåret søkeren fyller 20 år til og med det kalenderåret søkeren fyller 30 år.

Kunstfagstipend og videreutdanningsstipend for kunstnere kan gis til visse grupper av søkere som utdanner seg som kunstnere.

Reise- og gebyrstipend kan gis til søkere som tar utdanning ved visse godkjente skoler i utlandet.

Nordisk stipend kan gis til studenter ved norske universitet og høgskoler som tar delstudium i andre nordiske land.

Aspirantstipend kan etter nærmere regler gis til medisinstudenter.

Lån

Det kan ikke gis lån til elever i realskole, forkurs til teknisk skole og forkurs til maritim skole.

Til vanlig kan det heller ikke gis lån til elever som er under 20 år (ikke har fylt 20 år før 1. januar 1977) i 1. år i 2-årig grunnkurs og 1. år i studieretning for allmenne fag (1. år i gymnas). Se forskriftene om tildeling av utdanningsstønad, kapittel VII, punkt 1.6 og 8.4.

Til elever under 20 år i visse skoler og kurs kan det ikke gis lån over en viss grense (avgrenset lån). Se forskriftene om tildeling av utdanningsstønad, kapittel VII, punkt 8.3.

Ved tildeling av lån blir det alltid tatt hensyn til inntekten og formuen til søkeren. Det blir også tatt hensyn til formuen til eventuell ektefelle.

Når søkeren er under 20 år, blir det også tatt hensyn til foreldreøkonomien.

Når søkeren er over 20 år (har fylt 20 år før 1. januar 1977), blir lån gitt uten hensyn til foreldreøkonomien. Det samme gjelder gift søker under 20 år som har barn å forsørge.

2 HVORDAN STØNADEN BEREGNES

Stønaden kan være bare stipend, både stipend og lån, eller bare lån.

a. Når søkeren får bare stipend, blir stønaden beregnet etter reglene for det eller de stipend søkeren har rett til.

   Gjelder det en søker under 20 år som har rett til behovsprøvd stipend og borteboerstipend, kan stønaden for et helt undervisningsår bli f. eks.:

Behovsprøvd stipend (poengtall 9)	kr 1.500
Borteboerstipend	» 3.000
Sum stipend	kr 4.500

   Se forskriftene om tildeling av utdanningsstønad, kapittel II, særlig punkt 2.4, og kapittel III, punkt 7.

b. Når søkeren får både stipend og lån eller bare lån, blir den maksimale stønad beregnet etter reglene i kapittel VII i forskriftene om tildeling av utdanningsstønad.

   Utgangspunktet er da de månedssatser for oppholdsutgifter (utgifter til hus, kost, daglige reiser, klær og helsestell, og andre nødvendige utgifter) som gjelder ved utregning av stønad fra Lånekassen.

   For undervisningsåret 1976—77 er månedssatsene:

Borteboer		Heimeboer	
over 20 år	under 20 år	over 20 år	under 20 år
kr 1.740	kr 1.640	kr 1.300	kr 1.000

Når søkeren har rimelige oppholdsutgifter i internat eller tar utdanning hvor det blir gitt tilskott til hus og kost eller liknende ytelser, blir stønaden tilsvarende redusert.

T i l l e g g :

I tillegg til satsene for oppholdsutgifter blir det medregnet nødvendige utgifter til bøker og materiell, semesteravgifter og liknende.

For borteboere blir det medregnet utgifter til 4 reiser (fratrukket elev-/studentmoderasjon) mellom heim og skole pr. undervisningsår (2 tur-retur-reiser).

Dersom søkeren har barn å forsørge, kan det gis forsørgertillegg.

F r a d r a g :

Dersom søkeren har arbeidsinntekt eller mottar ytelser fra annet hold over en viss grense, blir det gjort fradrag ved utregningen. Det samme gjelder dersom søkeren eller eventuell ektefelle har formue over visse grenser.

For søkere under 20 år blir det også tatt hensyn til foreldrenes økonomi (likevel ikke for gifte søkere som har barn å forsørge).

Dersom søkeren får b å d e s t i p e n d o g l å n , blir lånet den stønad søkeren kan få etter reglene i kapittel VII — eller den stønad han har søkt om dersom dette beløpet er mindre — m i n u s det eller de stipend søkeren har rett til.

Nedenfor følger et eksempel på beregning av maksimal samlet stønad og fordelingen av stønaden på stipend og lån. Eksemplet gjelder en søker mellom 20 og 30 år som er ugift og borteboer. Skoleårets lengde er i eksemplet satt til 9½ måned.

Beregning av stønad:

Oppholdsutgifter (kr 1.740 x 9½)	kr 16.530	
Utgifter til bøker og materiell	» 1.500	
Utgifter til 4 reiser	» 370	kr 18.400

Fordeling av stønaden på stipend og lån:

Grunnstipend	kr 1.000	
Borteboerstipend	» 3.000	» 4.000
Lån		kr 14.400

Dersom søkeren får bare lån, blir lånet den stønad søkeren kan få etter reglene i kapittel VII, eller den stønad han har søkt om dersom dette beløpet er mindre.

3 SØKNAD OM STØNAD

Det kan søkes om stønad for et halvt eller et helt undervisningsår om gangen. Søkere som vil være i samme utdanning både høst- og vårsemesteret, bør søke under ett for begge semestrene. Det kan ikke søkes for ett kalenderår (vår + høst) på samme søknadsblankett.

Søknaden skal skrives på fastsatt søknadsblankett, som kan fås fra vedkommende skole eller direkte fra Lånekassen. Til vanlig kan søknadsblanketten også fås på arbeidskontoret. Det følger med en rettleiing for utfylling av blanketten.

Disse søknadsblanketter skal brukes for 1976—77:

Elever i folkehøgskoler og elever i videregående skoler med stipendutvalg — studieretningene for allmenne fag, handels- og kontorfag og håndverks- og industrifag (tidligere benevnt som gymnas, skoler for handel og kontorarbeid og yrkesskoler) —

når de søker om lån	blankett	C-02
når de søker om stipend gjennom skolen	»	S-02
Lærlinger	»	D-02
Alle andre søkere	»	A-02

Søkere som tar utdanning i utlandet, må første gang de sender søknad dessuten fylle ut og legge ved blankett F.

Viktig:

Det er en forutsetning for rask behandling:

— at søknaden er fullstendig og riktig utfylt,
— at opplysningene er utførlige, og
— at de vitnemål/attester som det er spørsmål om, er lagt ved i rettkjent avskrift/fotokopi.

Søknader som er ufullstendig eller galt utfylt eller som mangler nødvendige vedlegg, blir returnert.

Søknaden kan sendes gjennom skolens administrasjon, som da så vidt mulig vil påse at den er behandlingsklar.

Søknadene behandles etter hvert som de kommer inn til Lånekassen. Det er derfor en fordel at søknaden sendes inn så snart alle vedlegg etc. foreligger.

4 SØKNADSFRISTER FOR UNDERVISNINGSÅRET 1976—77

Søknadsfristene for elever i folkehøgskoler og for elever i videregående skoler med stipendutvalg — studieretningene for allmenne fag, handels- og kontorfag og håndverks- og industrifag (tidligere benevnt som gymnas, skoler for handel og kontorarbeid og yrkesskoler) — blir kunngjort gjennom skolene.

For andre elever/studenter gjelder de frister som er nevnt nedenfor.

Utdanning i Norge

1. mars 1976 — for søkere som er i gang med utdanningen og som ønsker å ha midler disponible når undervisningsåret 1976—77 begynner.

Søknader som kommer inn etter 1. mars, kan ikke påregnes ferdigbehandlet til undervisningsårets begynnelse.

Søkere som skal påbegynne en utdanning om høsten, bør sende søknad så snart utdanning og lærested er endelig avgjort. Dersom søknaden sendes før 1. august, må den enten sendes gjennom skolen eller det må vedlegges bekreftelse på opptak. Dette er ikke nødvendig dersom søknaden gjelder en utdanning (et studium) uten begrensning av tilgangen, men søknaden må ikke sendes før det er endelig avgjort hvor utdanningen skal tas.

Utdanning i utlandet

1. juni 1976 — for søkere som er i gang med utdanningen og som ønsker å ha midler disponible når undervisningsåret 1976—77 begynner.

1. november 1976 — for søkere som påbegynner utdanningen om høsten og som ønsker å ha midler disponible før jul.

Søknader om utdanningsstønad som er innsendt etter at undervisningsåret/kurset er avsluttet, blir ikke tatt opp til behandling.

5 MELDINGER TIL LÅNEKASSEN

Eventuelle endringer i bostedsadresse, faglig plan, sivilstand eller økonomiske forhold etter at søknaden er innsendt, må meldes skriftlig til Lånekassen så snart som mulig.

Det samme gjelder skifte av lærested eller avbrudd i utdanningen.

6 SVAR PÅ SØKNAD OG UTBETALING AV STØNADSMIDLER

Utdanning i Norge

Når søknaden er innvilget helt eller delvis, blir utbetalingspapiret sammen med melding om behandlingsresultatet utlevert til søkeren gjennom skolen/

samskipnaden. Utbetalingspapiret kan innløses ved alle postkontor og banker i landet. Utbetaling kan bare skje til søkeren selv, ikke ved overdragelse (transport) av utbetalingspapiret eller ved fullmakt fra søkeren til å heve beløpet.

En søker som ikke blir tildelt stønad, får skriftlig melding med begrunnelse for avslaget.

Utdanning i utlandet

Når søkeren er tildelt lån og stipend, får han tilsendt gjeldsbrev. Det blir sendt til søkerens heimstedsadresse i Norge eller — dersom utdanningen er i gang — til boligadressen ved lærestedet. Etter at Lånekassen har mottatt fullstendig utfylt gjeldsbrev, blir lån og stipend for høst-/vintersemesteret overført til den norske valutaoverføringsbanken som søkeren har oppgitt på gjeldsbrevet.

Når søkeren er tildelt bare stipend, får han overført stipendet for høst-/vintersemesteret til den norske valutaoverføringsbanken som han har oppgitt i søknaden. Melding om behandlingsresultatet blir samtidig sendt til søkeren.

Bevilgningen for vår-/sommersemesteret (lån og stipend eller bare stipend) blir overført til banken like før semesteret begynner — etter at semestermelding er mottatt.

En søker som ikke blir tildelt stønad, får skriftlig melding med begrunnelse for avslaget.

Semestermeldingen skal inneholde:

— anmodning om utbetaling av stønadsmidler for vår-/sommersemesteret
— boligadresse ved lærestedet
— melding fra lærestedet om at utdanningen går etter planen
— rettkjent avskrift eller fotokopi av vitnemål for eksamener og prøver som er avlagt i høst-/vintersemesteret.

7 SØKNAD OM TILLEGGSLÅN

Søknad om tilleggslån skal skrives på samme slags blankett som den første søknaden for undervisningsåret.

Frister for søknad om tilleggslån:

1. februar 1977 — for søkere som tar utdanning i Norge.
1. mai 1977 — for søkere som tar utdanning i utlandet.

Søknader om tilleggslån som blir innsendt etter søknadsfristen, vil ikke bli tatt opp til behandling dersom det ikke foreligger helt spesielle grunner.

Om tilleggslån se for øvrig forskriftene om tildeling av utdanningsstønad, kapittel VII, punkt 9.

8 KLAGE OVER BEHANDLINGSRESULTATET

Mener søkeren at behandlingsresultatet ikke er i samsvar med forskriftene, kan Lånekassens vedtak påklages til Lånekassens klagenemnd etter reglene i forvaltningslovens kapittel VI (lov av 10. februar 1967).

Klagefristen er 3 uker fra den dag melding om behandlingsresultatet kom fram. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt før utløpet av fristen.

Klagen skal sendes til Lånekassen. Den må være undertegnet, og løpenummer bør oppgis.

Av klagen må det gå fram hvilket vedtak det klages over og hvilken endring som ønskes. De grunner klagen støtter seg til, bør være nevnt. Eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for saken, bør også gis.

Etter forvaltningslovens § 29 kan klagefristen i særlige tilfeller forlenges før den er utløpt. Etter § 31 kan en klage som er innsendt for seint, likevel behandles dersom klageren gjør det sannsynlig at forsømmelsen ikke kan legges ham til last.

Nærmere veiledning om adgangen til å klage og om framgangsmåten ved klagen kan fås ved henvendelse til Lånekassen.

9 INFORMASJON OG STUDIEVEILEDNING

Lånekassen gir opplysninger om utdanningsforhold i Norge og utlandet, og om hvilke utdanninger som går inn under stønadsordningen.

Håndbøker, skoleplaner, universitetskataloger m. m. fra de fleste aktuelle studieland er tilgjengelige for gjennomsyn i Lånekassen.

Studiematerriellet som Lånekassen får inn, er også grunnlag for utarbeidelse av oversikter, vanligvis i form av stensilerte orienteringer, som kan rekvireres etter behov.

Dessuten kan spørsmål i forbindelse med utdanning og finansiering av utdanning i inn- og utland tas opp med Lånekassen gjennom brev eller ved personlig kontakt.

Studieveiledning blir ellers gitt av yrkesrettleierne ved arbeidskontorene.

Søkere som tar sikte på utdanning ved universitet eller høgskole, kan også søke veiledning hos en studieveileder ved vedkommende lærested.

10 UTDANNING I ANDRE NORDISKE LAND

I forskriftene om tildeling av utdanningsstønad er stønad til utdanning i Norden omtalt i kapittel X.

Det vanlige er at stønad til utdanning i et annet nordisk land enn heimlandet blir gitt etter heimlandets stønadsordning.

På visse vilkår kan en søker likevel få stønad etter studielandets stønadsordning.

Informasjon om stønadsregler, søknadsfrister, m. m. kan fås fra de myndigheter som administrerer stønadsordningene:

Danmark
Statens Uddannelsesstøtte
Nansensgade 19
1366 KØBENHAVN K
Tlf. (01) 11 46 55

Finland
Statens studiestödscentral
Valtion Opintotukikeskus
Postbox 228
40 101 JYVÄSKYLÄ 10
Tlf. 941/215 611

Island
Lánasjódur Íslenzkra Námsmanna
Laugavegur 77
REYKJAVIK
Tlf. 25 011

Sverige
Centrala studiestödsnämnden
Fack
851 01 SUNDSVALL
Tlf. 060/18 60 00

Norge
Statens lånekasse for utdanning
Postboks 195 Økern
OSLO 5
Tlf. (02) 22 27 55

OPPLYSNINGER OM FORRENTNINGS- OG TILBAKEBETALINGSVILKÅR FOR LÅN

Regler om forrentning og tilbakebetaling er gitt i kapittel XII i Forskrifter om tildeling av utdanningsstønad for undervisningsåret 1976—77 og om forrentning og tilbakebetaling av lån (se side 51—54). Nedenfor følger noen opplysninger om de praktiske sider ved betalingsvilkårene.

1 Renter

Låntakeren skal svare renter etter de regler som gjelder til enhver tid. Rentesatsen er for tiden 6½ %. Med de begrensninger som er angitt i loven og forskriftene, gis det rentefrihet i utdanningstiden. Videre kan det gis rentefrihet i tilbakebetalingstiden under visse nærmere angitte omstendigheter.

a. Lånene er rentefrie til utdanningen er avsluttet eller avbrutt, men ikke ut over normal utdanningstid for vedkommende utdanning. Nærmere regler om dette er gitt i forskriftenes kapittel XII, punkt 2.

   I forbindelse med utstedelse av betalingsplan fastsetter Lånekassen lånets forrentningsdato, som regel til første månedsskifte etter at utdanningen er avsluttet eller avbrutt.

b. I tilbakebetalingstiden kan låntakeren etter søknad få rentefrihet for sitt lån under lengre inntektssvikt på grunn av videre utdanning, militærtjeneste/siviltjeneste, sykdom, svangerskap, arbeidsløshet, m. v. Regler om dette er gitt i forskriftenes kapittel XII, punkt 3.

2 Tilbakebetaling

Lånekassen fastsetter betalingsplanen etter reglene i forskriftenes kapittel XII, punkt 4.

3 Varsling — betaling — mislighold

Før forfall sender Lånekassen terminvarsel med oppgave over terminbeløp og forfallsdato (husk å melde adresseforandringer). Låntakeren plikter å betale ved forfall etter betalingsplanen selv om varslet ikke når fram.

Når betaling er mottatt, tas dekning for forfalte renter. Restbeløpet går til avdrag på lånet.

Dersom Lånekassen må sende 2. gangs varsel, vil et inkassogebyr bli belastet låntakeren. Om han framleis ikke betaler, vil restlånet bli erklært forfalt til betaling i sin helhet, og det blir regnet tilleggsrenter (morarenter) av lånet. Blir det nødvendig å iverksette tvangsinnkreving, vil alle omkostninger ved dette måtte betales av låntakeren.

Har en låntaker misligholdt betalingsvilkårene for tidligere lån, kan han bli nektet stønad til videre utdanning.

4 Søknad om betalingsutsettelse

Søknad om betalingsutsettelse eller andre betalingslettelser må inneholde utførlige opplysninger om inntektsforhold, forsørgelsesbyrde og de særlige forpliktelser som gjør det nødvendig å søke om lettelser.

Lånekassen gjør oppmerksom på at slike lettelser bare kan gis i begrenset utstrekning, og at de ikke må medføre at tilbakebetalingstiden blir vesentlig forlenget. Som vilkår for betalingsutsettelse kan Lånekassen kreve at beløpet skal etterbetales, eller at terminbeløpet for seinere forfall skal forhøyes.

Er det søkt om stønad til videre utdanning, vil spørsmålet om betalingsutsettelse i utdanningsperioden bli avgjort i forbindelse med behandlingen av søknaden om stønad. I andre tilfeller — og når søknaden om ny stønad blir avslått — må det søkes særskilt om betalingsutsettelse.

5 Søknad om rentefrihet

Ved søknad om rentefrihet må de forhold som skal gi grunnlag for rentefriheten dokumenteres (ved likningsattest, attest fra lærestedet, legeattest, militærattest, m. v.).

Rentefrihet under videreutdanning kan som regel først gis når utdanningsperioden er avsluttet. På samme måte noteres rentefrihet under militærtjeneste når tjenestetiden er slutt (husk militærattest ved dimittering).

6 Søknad om ettergivelse

Ved søknad om ettergivelse på grunn av uførhet eller langvarig sykdom må det gis utførlige opplysninger om låntakerens helsetilstand, om mulighetene for bedring og om nåværende og fremtidige ervervsmuligheter. Opplysningene må være bekreftet av lege eller trygdemyndigheter, og for øvrig være dokumentert slik Lånekassen finner det nødvendig.

7 Ettergivelse ved dødsfall

Dersom en låntaker dør før utdanningslånet er tilbakebetalt, blir restgjelden ettergitt når de etterlatte har sendt melding om dødsfallet med dødsattest fra lensmann eller skifterett.

FORSKRIFTER OM TILDELING AV UTDANNINGSSTØNAD FOR UNDERVISNINGSÅRET 1976—77 OG OM FORRENTNING OG TILBAKEBETALING AV LÅN

Fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet og Statens lånekasse for utdanning i medhold av § 7 i lov av 19. juni 1969 nr. 49 om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning og § 2 i forskrifter om Statens lånekasse for utdanning, dens organisasjon og virksomhet.

I Hovedregler

Med utdanningsstønad menes i disse forskriftene stipend og/eller lån. De særskilte reglene for de ulike stønadsformer og stønadsgrupper i kapittel II—XI må sammenholdes med hovedreglene i dette kapitlet.

1 Hva slags utdanning det kan gis stønad til

1.1 Utdanningsstønad kan gis til videregående allmennutdanning og yrkesutdanning og til høgre utdanning. Til vanlig må utdanningen ha offentlig godkjenning.

1.2 Det kan gis stønad til elever i realskole som ikke har eksamen fra 9-årig skole. Det kan også gis stønad til elever i forkurs til teknisk skole og forkurs til maritim skole når de ikke har eksamen fra 9-årig skole eller realskole.

1.3 Det kan ikke gis stønad til elever i obligatorisk 9-årig grunnskole, framhaldsskole og 10. klasse på ungdomstrinnet. Unntak kan gjøres for:

1.3.1 elever som gjennomgår 1-årig kurs for å avlegge eksamen ved 9-årig skole, såfremt de ikke tidligere har gjennomgått 9-årig skole.

1.3.2 elever som går 10. klasse, såfremt det ikke er 10. klasse i heimstedskommunen, og de ikke har samme økonomiske vilkår som elever i obligatorisk skole.

1.4 Det kan ikke gis stønad til elever i militære skoler og etatsskoler.

2 Hvor lang tid utdanningen må vare

2.1 Det er et vilkår for tildeling av stønad at utdanningen varer minst $3^1/_2$ måned. Unntak kan gjøres når utdanningen har direkte sammenheng med søkerens tidligere utdanning eller med hans yrke.

3 Hvordan utdanningen må være lagt opp

3.1 Utdanningen må til vanlig være lagt opp som heltidsutdanning.

3.2 Utdanning ved skoler og kurs må ha et fast undervisningsopplegg med fulltids dagundervisning og minst 20 undervisningstimer pr. uke.

3.3 Elever/studenter i visse skoler og kurs med kveldsundervisning, lærlinger og andre elever i praktisk-teoretisk opplæring kan på nærmere bestemte vilkår få stønad. Se kapittel VIII og IX.

4 Deltidsutdanning

4.1 Når søkeren av særlige grunner ikke kan følge fulltidsundervisning, kan det gis redusert lån til deltidsutdanning. Redusert stipend kan ettertildeles når søkeren har gjennomført utdanningen, og går da til fradrag i lånesummen. Til deltidsutdanning kan det ikke gis større samlet stønad enn om utdanningen var blitt tatt som heltidsutdanning.

4.2 Det er et vilkår for stønad til deltidsutdanning at søkeren i søknadsperioden tar minst det halve av programmet for heltidsutdanning, og at utdanningen går inn under Lånekassens stønadsordning. Ved skoler og kurs er det et vilkår at undervisningen omfatter minst 10 undervisningstimer pr. uke.

4.3 Søkere som er i arbeid ved siden av utdanningen og som ikke kan få stønad fra Lånekassen etter de vanlige reglene på grunn av sin inntekt, kan etter nærmere regler likevel få et mindre lån til dekning av ekstrautgifter som utdanningen fører med seg (nødvendige utgifter til reiser, bøker og materiell, semesteravgifter og liknende). Når lån er gitt etter denne regelen, kan det ikke ettertildeles stipend.

5 Statsborgerskap

5.1 For å få utdanningsstønad må søkeren være norsk statsborger.

5.2 For statsborgere fra de øvrige nordiske land gjelder egne regler. Se kapittel X.

5.3 Det kan gjøres unntak fra regelen i punkt 5.1 for statsborger fra land utenfor Norden:

5.3.1 som er kommet til Norge som politisk flyktning og har fått oppholdstillatelse her for lengre tid.

5.3.2 som har fått oppholdstillatelse i Norge og har hatt heltidsarbeid her i minst to år. Det kan videre gjøres unntak for statsborger som ikke fyller kravet om heltidsarbeid, men som ved langvarig opphold gjennom arbeid og utdanning kan dokumentere en særlig sterk tilknytning til Norge.

5.3.3 som er i nært slektskap med norsk statsborger bosatt i Norge, har oppholdt seg i Norge i minst to år, og har hatt heltidsarbeid her i minst ett år.

5.3.4 som er gift med norsk statsborger, såfremt ekteskapet har vart i minst ett år og søkeren har oppholdt seg i Norge like lenge.

5.3.5 som er ektefelle eller barn til utenlandsk statsborger som er fast etablert i Norge. Ekteskapet må ha vart i minst ett år. Søkeren (ektefellen/barnet) må ha oppholdt seg i Norge i minst ett år.

5.4 Ved tildeling av stønad etter reglene i punkt 5.3.2 — 5.3.5 er det et vilkår at søkeren tar sikte på å bosette seg i Norge og ikke har rett til stønad fra heimlandet.

6 Deltakelse i undervisningen

6.1 Ved utdanning der frammøtet til undervisningen er obligatorisk, er det en forutsetning at søkeren er ved lærestedet i søknadsperioden og følger denne undervisningen.

6.2 Ved utdanning der frammøtet til undervisningen ikke er obligatorisk, er det en forutsetning at søkeren er ved lærestedet og kan følge undervisningen.

6.3 Hospitanter kan få stønad når det faglige programmet gjør det rimelig.

6.4 Dreier det seg om deltidsutdanning, er det en forutsetning for stønad at søkeren følger den del av undervisningen som deltidsprogrammet omfatter. Har søkeren av særlige grunner ikke mulighet for å følge undervisningen, kan han likevel få tilsagn om stønad. Stønaden utbetales da etter hvert som søkeren har fullført de enkelte deler av utdanningsprogrammet.

7 Arbeid ved siden av utdanningen

7.1 For søkere som har inntektsgivende arbeid i søknadsperioden, kan stønaden bli redusert eller falle bort dersom inntekten eller arbeidstiden overskrider visse grenser. Det gjelder særlige regler om dette for de enkelte stønadsformer. Se kapittel II, III, IV og VII.

8 Ytelser fra annet hold enn Lånekassen

8.1 Det gjelder særlige regler for de enkelte stønadsformer. Se kapittel II, III, IV og VII.

8.2 Stønad fra barnetrygden virker ikke inn ved utregningen av stønad fra Lånekassen.

8.3 Stønad fra offentlige trygdeordninger til dekning av ekstra utgifter på grunn av sykdom, skade eller lyte virker ikke inn ved utregningen av stønad fra Lånekassen.

9 Hvor lang tid det kan gis stønad

9.1 Alminnelige bestemmelser

9.1.1 Det kan bevilges stønad for opp til ett undervisningsår om gangen (høst + vår).

9.1.2 Stønad kan gis bare for den tid som er fastsatt for utdanningen. Om unntak fra denne regelen se punkt 10.

9.1.3 Er resultatet fra den tidligere utdanningen til søkeren særlig svakt, kan det kreves tilfredsstillende faglig resultat før stønad blir gitt.

9.1.4 Når et utdanningsprogram varer mer enn ett undervisningsår, blir den faglige framgangen kontrollert i samsvar med programmet.

9.1.5 Ved søknadsbehandlingen blir det lagt vekt på at samlet gjeld ikke må bli uforsvarlig stor i forhold til de regler som gjelder for tilbakebetaling.

9.2 Videregående utdanning — utdanning i videregående allmenn-, yrkes- og fagskoler

9.2.1 En søker som har examen artium, kan ikke få stønad til ytterligere allmennutdanning. Det kan likevel gis stønad til ett år ved folkehøgskole.

9.2.2 Til videregående utdanning kan det til vanlig gis stønad for opp til tre år.

9.2.3 Dersom søkeren velger en studieretning som gjør at samlet tid i videregående utdanning blir mer enn tre år, kan det i alt gis stønad for opp til fem år.

9.3 Høgre utdanning — utdanning i høgre fagskoler, høgskoler og universitet

9.3.1 Til reglementert høgre utdanning kan det gis stønad for den tid som er fastsatt som norm for denne utdanningen.

9.3.2 Dersom søkeren tar flere enkeltstående program innenfor høgre utdanning, kan det gis stønad for opp til fem år.

9.3.3 Velger søkeren lengre utdanningsprogram enn han kan få stønad til etter punkt 9.3.2, kan Lånekassen vurdere å gi stønad for opp til sju år.

9.4 Kombinasjon av videregående og høgre utdanning

9.4.1 Ved kombinasjon av videregående og høgre utdanning av særlig lang varighet avgjør Lånekassen i hvert enkelt tilfelle hvor lang tid det kan gis stønad.

9.5 Spesialutdanning

9.5.1 Til spesialutdanning etter avsluttet høgre utdanning avgjør Lånekassen i hvert enkelt tilfelle i hvor stor grad det kan gis stønad.

10 Forsinkelse i utdanningen

10.1 Det kan ikke gis stønad når en søker går om igjen et halvt eller et helt undervisningsår som han alt har fått stønad til. Hvis søkeren kan dokumentere sykdom eller svangerskap som grunn til forsinkelsen, kan det gjøres unntak fra denne regelen, men til vanlig ikke for mer enn ett år ut over den tid som er normert for utdanningen.

10.2 Dersom det er andre særlige grunner til at en søker ligger etter tidsplanen, kan det etter nærmere vurdering gis redusert stønad, men til vanlig ikke for mer enn ett undervisningsår ut over den tid som er normert for utdanningen. Det blir tatt hensyn til at samlet gjeld ikke må bli uforsvarlig stor.

10.3 Hvis en søker ligger etter tidsplanen, men ikke mer enn at han kan komme à jour før undervisningsåret er slutt, kan det gis lån. Stipend kan ettertildeles når søkeren har godtgjort at han har gjennomført det utdanningsprogrammet som er fastsatt for året.

10.4 En søker som har særlig arbeidskrevende tillitsverv i tilknytning til utdanningen, kan få stønad for opp til ett år ut over den tid utdanningen er normert til.

11 Avbrudd i undervisningsåret

11.1 Dersom en søker avbryter utdanningen før det er gått 3 måneder, har han ikke rett til stønad. Har søkeren fulgt undervisningen i minst 3 måneder, kan stønad for den faktiske undervisningstiden utbetales.

11.2 Ved avbrudd plikter søkeren og skolen straks å melde fra til Lånekassen. Se for øvrig punkt 15.

12 Ny utdanning etter tidligere avbrutt utdanning

12.1 Dersom en søker avbryter en utdanning som det er gitt stønad til og begynner på en ny utdanning, må spørsmålet om stønad til den nye utdanningen vurderes særskilt.

12.2 Ved søknad om stønad til ny utdanning blir det blant annet lagt vekt på faglige resultater fra tidligere utdanning.

12.3 Dersom søkeren har fått stipend til en utdanning som han avbryter, skal et tilsvarende antall stipend til vanlig trekkes fra ved tildeling av stønad til ny utdanning, såfremt avbruddet ikke skyldes sykdom eller andre særlige forhold. Grunnstipend skal likevel ikke trekkes fra.

12.4 Ved tildeling av lån blir det tatt hensyn til tidligere gjeld, slik at samlet gjeld ikke blir større enn Lånekassen finner forsvarlig. Hovedregelen er at lån søkeren har fått til utdanning han seinere har avbrutt, skal komme til fradrag i det lånet som normalt kunne vært gitt til den nye utdanningen. Når Lånekassen finner det rimelig, kan fradraget fordeles over de årene den nye utdanningen varer.

13 Søkerens alder — tilbakebetaling av lån

13.1 Når utdanningsstønaden gis i form av lån, er det et vilkår for slik stønad at lånet kan tilbakebetales etter gjeldende regler mens søkeren ennå er i yrkesaktiv alder. Jfr. kapittel XII.

13.2 Søkere over 55 år kan unntaksvis få stønad. Det kan da bare gis stønad til kortvarig utdanning.

14 Hvordan stønadsbeløpet beregnes

14.1 Dersom en søker får tildelt både stipend og lån eller bare lån, blir stønaden beregnet etter reglene i kapittel VII.

14.2 Dersom en søker får tildelt bare stipend, blir stønaden beregnet etter de regler som gjelder for vedkommende stipend.

14.3 Når samlet stønad beregnet etter Lånekassens regler blir mindre enn kr 50 pr. måned, faller den bort.

15 Tilbakeføring av stønad som søkeren ikke har rett til

15.1 Har en søker fått utbetalt stønad som han etter reglene ikke har rett til, skal denne stønaden tilbakeføres.

16 Mislighold av lån

16.1 Dersom en søker har misligholdt tidligere lån, kan han bli nektet stønad til ny utdanning.

II Behovsprøvd stipend (til søkere under 20 år)

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 Behovsprøvd stipend kan gis til søkere som er under 20 år (ikke har fylt 20 år før 1. januar 1977).

1.2 Behovsprøvd stipend blir tildelt avhengig av økonomien til foreldrene (forsørgerne), søkeren og eventuell ektefelle.

1.3 I tillegg til hovedreglene for tildeling av utdanningsstønad i kapittel I, gjelder reglene i dette kapitlet for tildeling av behovsprøvd stipend.

2 Inntekten, formuen og forsørgelsesbyrden til foreldrene (forsørgerne)

2.1 Ved behandling av søknad om behovsprøvd stipend nyttes et system med poengberegning. Poeng etter foreldrenes inntekt, formue og forsørgelsesbyrde avleses i tabellen under punkt 2.4. Foreldrenes samlede inntekt og formue legges til grunn med de tall som går fram av likningsattestene for 1974. Ved avlesing i tabellen avrundes beløpene ned til nærmeste hele tusen kroner.

2.1.1 Dersom foreldrene er skilt, skal likningsattesten til den av foreldrene som har foreldreretten legges til grunn.

2.1.2 Dersom søkeren har adoptivforeldre, er det deres likningsattester som er grunnlag for avlesing av poeng i tabellen.

2.1.3 Dersom søkeren har stemor/stefar/pleieforeldre/fosterforeldre og ikke er adoptert, skal likningsattesten til stemor/stefar/pleieforeldre/fosterforeldre sendes inn. Lånekassen kan se bort fra økonomien til stemor/stefar/pleieforeldre/fosterforeldre når det er godtgjort at dette er rimelig.

2.1.4 Foreligger det bekreftede opplysninger om at forholdene har endret seg slik at likningsattestene for 1974 ikke gir et riktig bilde av foreldrenes (forsørgernes) økonomiske stilling i skoleåret, skal det tas hensyn til dette.

2.2 Foreldrenes (forsørgernes) likningsattest for 1974 skal legges til grunn selv om søkeren opplyser at han forsørger seg selv og/eller viser til egen forsørgelsesbyrde.

2.3 Lånekassen kan se helt eller delvis bort fra foreldrenes (forsørgernes) økonomi når det er godtgjort at søkeren ikke kan få tilskott fra dem, og det for øvrig anses for rimelig.

2.4 Poeng etter foreldrenes (forsørgernes) inntekt og formue og antall barn under 20 år å forsørge

Forsørgelsesbyrde og inntekt i 1.000 kr (nettoinntekt) — avrundet ned til nærmeste 1.000 kr				Nettoformue i 1.000 kr						
Søker	Søker + 1 barn	Søker + 2 barn	Søker + 3 barn	0—69	70—99	100—129	130—159	160—189	190—219	220—249
0—22	0—25	0—28	0—31	13	11	9	7	5	3	1
23—25	26—28	29—31	32—34	12	10	8	6	4	2	
26—28	29—31	32—34	35—37	11	9	7	5	3	1	
29—31	32—34	35—37	38—40	10	8	6	4	2		
32—34	35—37	38—40	41—43	9	7	5	3	1		
35—37	38—40	41—43	44—46	8	6	4	2			
38—40	41—43	44—46	47—49	7	5	3	1			
41—43	44—46	47—49	50—52	6	4	2				
44—46	47—49	50—52	53—55	5	3	1				
47—49	50—52	53—55	56—58	4	2					
50—52	53—55	56—58	59—61	3	1					
53—55	56—58	59—61	62—64	2						
56—58	59—61	62—64	65—67	1						

Stipendsatser

Poeng	Stipend kr
13	3.500
12	3.000
11	2.500
10	2.000
9	1.500
8	1.000

Det regnes minus- og plusspoeng etter reglene i punkt 3—12. Dersom søkeren etter denne poengberegningen får høyere poengtall enn 13, øker stipendbeløpet med kr 500 for hvert overskytende poeng.

I denne tabellen legges likningsattestene for 1974 til grunn for inntekt og formue.
Stipendsatsene gjelder for et helt undervisningsår (10 måneder). For utdanning med kortere varighet fastsetter Lånekassen hvor stort stipend som skal tildeles.

3 Inntekten til søkeren

3.1 Enslig søker kan ha gjennomsnittlig brutto arbeidsinntekt på kr 800 pr. måned i søknadsperioden uten at det får innvirkning på behandlingsresultatet. Dersom søkeren har større inntekt enn kr 800 pr. måned (fribeløpet), blir det regnet 1 minuspoeng for hvert overskytende kr 200 pr. måned.

3.1.1. Som arbeidsinntekt regnes også barnepensjon som en søker mottar når begge foreldrene er døde. (Barnepensjon som ytes når en av foreldrene er død, betraktes som foreldreinntekt.)

3.2 Dersom søkeren har ektefelle og barn å forsørge, øker fribeløpet med kr 600 pr. måned for ektefellen og ett barn, og med kr 300 pr. måned for hvert barn mer enn ett. Dersom ektefellen er i utdanning og begge søker stønad, øker fribeløpet med kr 300 pr. måned for hvert barn. For enslig forsørger øker fribeløpet med kr 300 pr. måned for hvert barn.

4 Inntekten til ektefellen

4.1 Er det ikke barn i ekteskapet, tas det ikke hensyn til ektefellens bruttoinntekt opp til kr 2.500 pr. måned. Har ektefellen større inntekt, reduseres poengtallet med de minuspoeng som går fram av tabellen under punkt 4.2.

4.2 Er det barn i ekteskapet, blir det regnet plusspoeng eller minuspoeng etter tabellen.

Bruttoinntekt pr. måned kr	Ektefelle	Ektefelle + 1 barn	Ektefelle + 2 barn	Ektefelle + 3 barn
0—1.499	0	+ 4	+ 6	+ 8
1.500—1.999	0	+ 3	+ 5	+ 7
2.000—2.499	0	+ 2	+ 4	+ 6
2.500—2.799	— 1	+ 1	+ 3	+ 5
2.800—3.099	— 2	0	+ 2	+ 4
3.100—3.399	— 3	— 1	0	+ 2
3.400—3.699	— 4	— 2	— 1	0
3.700—3.999	— 5	— 3	— 2	— 1
4.000—4.299	— 6	— 4	— 3	— 2
osv.	osv.	osv.	osv.	osv.

5 Formuen til enslig søker

5.1 Søkeren kan ha likvid formue opp til kr 10.000 uten at det virker inn ved utregningen. Av det overskytende blir det regnet 1 minuspoeng for hvert hele kr 1.000.

5.2 Søkeren kan ha opp til kr 20.000 i samlet formue (medregnet opp til kr 10.000 i likvid formue) uten at det virker inn ved utregningen. Av det overskytende — minus eventuell likvid formue over kr 10.000 — blir det regnet 1 minuspoeng for hvert hele kr 2.000.

5.3 For enslig forsørger gjelder samme regler som for gift søker. Se punkt 6.

6 Formuen til gift søker og ektefellen

6.1 Søkeren og ektefellen kan til sammen ha likvid formue opp til kr 20.000 uten at det virker inn ved utregningen. Av det overskytende blir det regnet 1 minuspoeng for hvert hele kr 1.000.

6.2 Søkeren og ektefellen kan til sammen ha kr 40.000 i samlet formue (medregnet opp til kr 20.000 i likvid formue) uten at det virker inn ved utregningen. Av det overskytende — minus eventuell likvid formue over kr 20.000 — blir det regnet 1 minuspoeng for hvert hele kr 2.000.

7 Ytelser fra annet hold

7.1 Følgende ytelser virker ikke inn ved utregningen når ytelsene til sammen ikke overstiger kr 200 pr. måned (kr 2.000 pr. undervisningsår): lønn, stipend og andre ytelser som en søker mottar fra arbeidsgiveren under tjenestefrihet mens utdanningen varer, legat og stipend fra annet hold enn arbeidsgiver, forsørgertillegg under ektefellens militærtjeneste/siviltjeneste, underholdsbidrag, pensjon (jfr. likevel punkt 3.1.1), stønad etter den midlertidige lov om stønad til fraskilte og separerte forsørgere, stønad fra offentlige trygdeordninger — medregnet ytelser til søkerens barn. Det blir regnet 1 minuspoeng for hvert kr 50 over kr 200 pr. måned (hvert kr 500 over kr 2.000 pr. undervisningsår).

7.2 Dersom alle elever ved en skole har fritt opphold eller ved tilskott fra annet hold enn Lånekassen får dekket sine utgifter til hus og kost, kan behovsprøvd stipend ikke gis.

8 Borteboende søker

8.1 En søker som må bo borte fra foreldreheimen eller sitt ordinære bosted under utdanningen, får 2 plusspoeng ved utregningen. Det er i alle tilfeller en forutsetning at søkeren fyller vilkårene for borteboerstipend og at han bor borte hele skoleåret. Se kapittel III.

9 Heimreiser for søker som bor borte

9.1 Følgende plusspoeng kan gis når reiseutgiftene — med fradrag av moderasjon — for to reiser tur-retur i skoleåret utgjør i alt:

kr	500— 999	1 poeng
»	1.000—1.499	2 »
»	1.500 og mer	3 »

10 Daglige reiser

10.1 Når søkeren har store daglige reiseutgifter og ikke får dem dekket av det offentlige, kan det gis følgende plusspoeng for reiseutgifter pr. måned — etter takst for månedskort:

kr	100— 149	1 poeng
»	150— 199	2 »
»	200 og mer	3 »

11 Skolepenger

11.1 For skolepenger (eksklusive hus og kost) på minst kr 500 pr. år kan det gis følgende plusspoeng:

kr	500— 999	1 poeng
»	1.000—1.499	2 »
»	1.500 og mer	3 »

12 Særlige forhold

12.1 Det kan gis 1—4 plusspoeng til søkere som har et særlig behov for stipend ut over det som kan gis etter reglene i punkt 1—11.

12.2 Plusspoeng gis fortrinnsvis til søkere i utdanning som det ikke gis lån til.

12.3 Heimeboende søkere som har fått lavere poengtall enn 13, kan til vanlig ikke få plusspoeng. Borteboende søkere kan på nærmere bestemte vilkår få plusspoeng selv om poengtallet er lavere enn 13.

III Borteboerstipend

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 I tillegg til hovedreglene for tildeling av utdanningsstønad i kapittel I, gjelder reglene i dette kapitlet for tildeling av borteboerstipend.

1.2 Borteboerstipend kan gis til søkere som må bo borte fra heimstedet mens utdanningen varer.

1.3 I særlige tilfeller kan borteboerstipend gis til søkere som tar utdanning på heimstedet, når forholdene er slik at de ikke kan bo i foreldreheimen. Se punkt 3.

1.4 For gifte søkere og for enslige søkere med omsorg for egne barn gjelder særlige regler. Se punkt 4 og 5.

1.5 Søkere i halvdagsstilling og søkere som har arbeid på 18 timer eller mer pr. uke, kan ikke tildeles borteboerstipend. Dette gjelder både heltids- og deltidsutdanning.

1.6 Søkere over 40 år kan få borteboerstipend når de må bo borte fra sitt ordinære bosted under utdanningen og ellers fyller vilkårene for tildeling.

2 Avstand/reisetid mellom foreldreheimen og skolen

2.1 Når avstanden mellom foreldreheimen og skolen er 40 kilometer eller mer, kan det tildeles borteboerstipend dersom søkeren ikke bor heime.

2.2 Når avstanden er mindre enn 40 kilometer, og reisetiden tur-retur mellom foreldreheimen og skolen gjennomsnittlig er 3 timer eller mer pr. dag med bruk av rutegående transportmidler, kan det tildeles borteboerstipend dersom søkeren ikke bor heime. Reisetiden blir utregnet på grunnlag av de ruteavgangene som er aktuelle når søkeren skal følge den undervisningen som er fastsatt i timeplanen. Det blir dessuten tatt hensyn til gangtid og ventetid underveis. Når det gjelder gangtid, blir det regnet 10 minutter på hver kilometer. Ved utdanning med frie forelesninger kan ventetid før og etter undervisningen ikke regnes med i reisetiden.

2.3 Dersom det mellom foreldreheimen og skolen er en strekning på 6 kilometer eller mer som ikke har rutesamband i deler av året, kan det gis borteboerstipend for denne tiden, såfremt søkeren ikke bor heime.

2.4 Det kan tildeles borteboerstipend når rutetidene er slik at søkeren ville ha kommet for seint til reglementert undervisning dersom han skulle ha bodd heime.

2.5 Når en søker med lang reisetid må bo på skolestedet fordi han har særlig arbeidskrevende tillitsverv i tilknytning til utdanningen, kan han tildeles borteboerstipend for den tiden han ikke bor heime.

2.6 Når en søker med lang reisetid må bo på skolestedet deler av året på grunn av ikke-obligatoriske aktiviteter, f. eks. for å gjøre bruk av bibliotek, gymnastikksal, musikk- og sangrom, eller for å være med i møte- og foreningsvirksomhet i tilknytning til utdanningen, kan han tildeles borteboerstipend for den tiden han ikke bor heime. Skolen eller stipendutvalget må i tilfelle bekrefte de opplysninger som søkeren gir.

3 Særlige forhold som gjør at søkeren kan få borteboerstipend

3.1 Søkeren bor i den tidligere foreldreheimen etter at foreldrene har flyttet til et annet distrikt i landet eller til utlandet. Oppholdet i vedkommende distrikt eller i utlandet må være av minst to års varighet.

3.2 Søkeren og en av foreldrene bor på skolestedet, mens resten av familien bor på heimstedet.

3.3 Søkerens foreldre er skilt, og forholdene er slik at søkeren ikke kan bo i heimen hos en av foreldrene.

3.4 Søkeren bor hos pleieforeldre/fosterforeldre uten å være adoptert.

3.5 Søkeren må bo borte på grunn av sykdom eller funksjonshemming, og dette er bekreftet ved legeattest.

3.6 Søkeren må bo borte av særlige sosiale grunner, f. eks. fordi det er alvorlige konflikter i heimen som gjør at søkeren ellers vil bli hindret i å gjennomføre utdanningen. Om søkeren påberoper seg at han må bo borte fordi familien bor trangt, er dette til vanlig ikke nok til å få borteboerstipend.

3.7 Søkeren må bo borte en del av året på grunn av rasfare eller andre vansker som gjør at foreldrene og skolen finner det urimelig at han skal bo heime. Det kan gis borteboerstipend for den tiden søkeren ikke bor heime.

3.8 Søkeren har bodd borte fra foreldreheimen og forsørget seg selv i de tre siste år. (Militærtjeneste/siviltjeneste kan medregnes.) Det er et vilkår at søkeren ikke har hatt stønad fra Lånekassen i denne tiden, og at han framleis bor borte. Jfr. punkt 1.6.

4 Gift søker

4.1 Gift søker med forsørgelsesbyrde (barn) kan få borteboerstipend selv om han bor sammen med foreldrene eller svigerforeldrene.

4.2 Gift søker uten forsørgelsesbyrde (barn) kan få borteboerstipend når

han ikke bor sammen med foreldrene eller svigerforeldrene, selv om disse bor på skolestedet.

4.3 Når en gift søker og ektefellen bor sammen mens utdanningen varer, blir det ikke gitt borteboerstipend dersom ektefellen har brutto månedsinntekt i søknadsperioden som er større enn:

kr 3.000 med 0 barn
» 4.000 » 1 »
» 4.500 » 2 »
» 5.000 » 3 »
osv.

4.4 Når en gift søker bor utenfor sin egen og ektefellens bolig mens utdanningen varer, tas det ikke hensyn til ektefellens økonomiske stilling. Det er da et vilkår at avstand/reisetid mellom søkerens og ektefellens bolig og skolen er minst 40 kilometer/3 timer tur-retur. Jfr. punkt 2.

5 Separert/skilt søker, enke/enkemann og ugift søker med barn

5.1 En søker som har barn og som enten er separert/skilt eller enke/enkemann og bor sammen med barnet/barna på skolestedet, kan tildeles borteboerstipend selv om søkeren bor sammen med foreldrene eller svigerforeldrene. Jfr. likevel punkt 6.1.

5.2 En søker som ikke har barn og som enten er separert/skilt eller enke/enkemann, kan tildeles borteboerstipend når søkeren ikke bor sammen med foreldrene eller svigerforeldrene, selv om disse bor på skolestedet. Det samme gjelder separert/skilt søker med barn når den andre parten har foreldreretten til barnet/barna.

5.3 Ugift søker som har barn og bor sammen med barnet/barna på skolestedet, kan tildeles borteboerstipend selv om søkeren bor sammen med foreldrene. Jfr. likevel punkt 6.1.

6 Ytelser fra annet hold

6.1 En søker som under utdanningen mottar en eller flere av de ytelser som er nevnt i punkt 6.1.1, kan få borteboerstipend såfremt ytelsene ikke er tilstrekkelige til å finansiere utdanningen etter Lånekassens kostnadssatser — medregnet eventuelt forsørgertillegg (jfr. kapittel VII, punkt 2 og 3).

6.1.1 Lønn, stipend og andre ytelser fra arbeidsgiveren under tjenestefrihet, legat og stipend fra annet hold enn arbeidsgiver, forsørgertillegg under ektefellens militærtjeneste/siviltjeneste, underholdsbidrag, pensjon, stønad etter den midlertidige lov om stønad til fra-

skilte og separerte forsørgere, stønad fra offentlige trygdeordninger — medregnet ytelser til søkerens barn.

6.2 Dersom alle borteboende elever ved en skole får tilskott fra annet hold, blir borteboerstipendet tilsvarende redusert.

7 Borteboerstipendets størrelse

7.1 For 1976—77 er borteboerstipendet kr 3.000 for et helt undervisningsår (kr 300 pr. måned). Når det gjelder utdanning med kortere varighet enn et helt undervisningsår (under 10 måneder), fastsetter Lånekassen hvor stort stipend som skal tildeles.

7.2 Søkere ved internatskoler får fullt borteboerstipend — kr 300 pr. måned — når utgiftene til hus og kost er kr 500 eller mer pr. måned. Når internatutgiftene er under kr 500 pr. måned, blir borteboerstipendet redusert slik:

Internatutgifter kr pr. måned	Borteboerstipend kr pr. måned
400—499	240
300—399	180
under 300	0

IV Behovsprøvd forsørgerstipend (til søkere over 20 år)

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 Behovsprøvd forsørgerstipend kan gis til søkere som er over 20 år (har fylt 20 år før 1. januar 1977), og som har minst 2 barn å forsørge.

1.2 Behovsprøvd forsørgerstipend blir tildelt avhengig av økonomien til søkeren og eventuell ektefelle.

1.3 I tillegg til hovedreglene for tildeling av utdanningsstønad i kapittel I, gjelder reglene i dette kapitlet for tildeling av behovsprøvd forsørgerstipend.

2 Forsørgerstipendets størrelse

2.1 Uten tillegg eller fradrag er stipendbeløpet kr 2.000 for et helt undervisningsår. Ved utregning av eventuelle tillegg eller fradrag blir det nyttet et poengsystem som vist nedenfor. Hvert poeng utgjør kr 200.

3 Plusspoeng

3.1 Dersom søkeren forsørger flere enn 2 barn, blir det regnet 2 plusspoeng (kr 400) for hvert av de andre barna.

4 Minuspoeng

4.1 Følgende ytelser virker ikke inn ved utregningen når ytelsene til sammen ikke overstiger kr 200 pr. måned (kr 2.000 pr. undervisningsår): lønn, stipend og andre ytelser som en søker mottar fra arbeidsgiveren under tjenestefrihet mens utdanningen varer, legat og stipend fra annet hold enn arbeidsgiver, forsørgertillegg under ektefellens militærtjeneste/siviltjeneste, underholdsbidrag, pensjon, stønad etter den midlertidige lov om stønad til fraskilte og separerte forsørgere, stønad fra offentlige trygdeordninger — medregnet ytelser til søkerens barn. Det blir regnet 1 minuspoeng for hvert kr 50 over kr 200 pr. måned (hvert kr 500 over kr 2.000 pr. undervisningsår).

4.2 Dersom søkeren og/eller ektefellen har inntekt i søknadsperioden og/eller formue, blir det regnet minuspoeng etter tabellen på neste side.

Søkerens og/eller ektefellens bruttoinntekt pr. måned i kr	Søkerens og/eller ektefellens formue i 1.000 kr											
	0—10,9	11—11,9	12—12,9	13—13,9	14—14,9	15—15,9	16—16,9	17—17,9	18—18,9	19—19,9	20—20,9	osv.
0—1.349	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.350—1.499	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1.500—1.649	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1.650—1.799	3	4	5	6	7	8	9	10				
1.800—1.949	4	5	6	7	8	9	10					
1.950—2.099	5	6	7	8	9	10						
2.100—2.249	6	7	8	9	10							
2.250—2.399	7	8	9	10								
2.400—2.549	8	9	10									
2.550—2.699	9	10										
2.700—2.849	10											
osv.												

I denne tabellen legges likningsattestene for 1974 til grunn for formue.

V Grunnstipend

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 I tillegg til hovedreglene for tildeling av utdanningsstønad i kapittel I, gjelder reglene i dette kapitlet for tildeling av grunnstipend.

1.2 Grunnstipend kan tildeles fra og med det kalenderår søkeren fyller 20 år til og med det kalenderår søkeren fyller 30 år.

1.3 For vurdering av faglige forhold gjelder samme regler som ved tildeling av lån.

1.4 For behovsprøving etter søkerens arbeidsinntekt og ytelser fra annet hold og etter søkerens og eventuell ektefelles formue, gjelder det at dersom det kan tildeles stønad (lån) etter reglene i kapittel VII, kan det tildeles grunnstipend.

2 Grunnstipendets størrelse

2.1 For 1976—77 er grunnstipendet kr 1.000 for et helt undervisningsår (kr 100 pr. måned). Når det gjelder utdanning med kortere varighet enn et helt undervisningsår (under 10 måneder), fastsetter Lånekassen hvor stort stipend som skal tildeles.

VI Andre stipend

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 I tillegg til hovedreglene for tildeling av utdanningsstønad i kapittel I, gjelder reglene i dette kapitlet for tildeling av kunstfagstipend, videreutdanningsstipend for kunstnere og nordisk stipend.

2 Kunstfagstipend

2.1 Kunstfagstipend kan gis til søkere som utdanner seg som kunstnere ved:

2.1.1 Ballettinstituttet og Operaens ballettskole, 2 årsstipend

2.1.2 Musikkhøgskolen — vokal/instrumental diplomlinje (fordypningslinje), komposisjonslinjen og dirigentlinjen, 2 årsstipend

2.1.3 Statens operaskole, 3 årsstipend

2.1.4 Statens kunstakademi, 4 årsstipend

2.1.5 Statens teaterskole, 3 årsstipend

2.2 For undervisningsåret 1976—77 gis kunstfagstipend med opp til kr 10.500 til utdanning under punkt 2.1.1—2.1.4, og med opp til kr 6.000 til utdanning under punkt 2.1.5.

2.3 Kunstfagstipend kan unntaksvis gis til utdanning på tilsvarende nivå i utlandet.

2.4 Kunstfagstipend er ikke behovsprøvd etter søkerens, eventuell ektefelles eller foreldrenes økonomiske forhold.

2.5 I tillegg til kunstfagstipend kan det gis borteboerstipend, grunnstipend og behovsprøvd forsørgerstipend etter gjeldende regler.

3 Videreutdanningsstipend for kunstnere

3.1 Videreutdanningsstipend kan etter nærmere regler gis til kunstnere som har avsluttet ordinær kunstnerutdanning.

3.2 Stipendet blir tildelt etter vurdering av søkerens faglige kvalifikasjoner.

3.3 For undervisningsåret 1976—77 gis videreutdanningsstipend med opp til kr 13.500.

3.4 Videreutdanningsstipend er ikke behovsprøvd etter søkerens, eventuell ektefelles eller foreldrenes økonomiske forhold.

3.5 I tillegg til videreutdanningsstipend kan det gis borteboerstipend, grunnstipend og behovsprøvd forsørgerstipend etter gjeldende regler.

4 Nordisk stipend

4.1 Det kan gis stipend til studenter ved norsk høgskole eller universitet som tar delstudium i et annet nordisk land.

4.2 Det er et vilkår at delstudiet går inn som ledd i en utdanning som søkeren har påbegynt i Norge.

4.3 Stipendet blir til vanlig gitt for opp til 2 semester, og beløpet varierer med merutgiftene.

5 Stipend for aspiranter til offentlig helsetjeneste (aspirantstipend)

5.1 Det kan gis stipend til 5 medisinstudenter i inn- og utland de tre siste år av utdanningen.

5.2 Det er et vilkår at stipendmottakeren binder seg til å arbeide i to år på det stedet Helsedirektoratet bestemmer.

5.3 Hvert stipend er på kr 4.000.

VII Lån

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 I tillegg til hovedreglene for tildeling av utdanningsstønad i kapittel I, gjelder reglene i dette kapitlet for tildeling av lån.

1.2 Ved utregning av lånebeløpet kommer stipend fra Lånekassen fullt ut til fradrag i de fastsatte normene.

1.3 Som søkere under 20 år regnes i dette kapitlet søkere som ikke har fylt 20 år før 1. januar 1977. Som søkere over 20 år regnes søkere som har fylt 20 år før 1. januar 1977.

1.4 Til elever under 20 år i visse skoler og kurs kan det ikke gis lån over en viss grense. Se punkt 8.3.

1.5 Det kan ikke gis lån til elever i realskole og til elever i forkurs til teknisk skole og forkurs til maritim skole.

1.6 Til vanlig kan det ikke gis lån til elever under 20 år i 1. år i 2-årig grunnkurs og 1. år i studieretning for allmenne fag (1. år i gymnas). Jfr. likevel punkt 8.4.

1.7 Når det etter unntaksreglene i kapittel I, punkt 1.3.1 og 1.3.2 gis stønad til elever som gjennomgår 1-årig kurs for å avlegge eksamen ved 9-årig skole og til elever som går 10. klasse, kan det ikke gis lån.

2 Normer for utdanningskostnader

2.1 Månedssatsene for stønad fra Lånekassen omfatter oppholdsutgifter (utgifter til hus, kost, daglige reiser, klær og helsestell, og andre nødvendige utgifter). I månedssatsene for søkere over 20 år er det medregnet et beløp som tilsvarer grunnstipendet.

For undervisningsåret 1976—77 er det fastsatt følgende månedssatser:

Borteboer		Heimeboer	
over 20 år	under 20 år	over 20 år	under 20 år
kr 1.740	kr 1.640	kr 1.300	kr 1.000

2.1.1 For elever som har rimelige oppholdsutgifter i internat, blir månedssatsene for stønad tilsvarende redusert. Det samme gjelder for elever som tar utdanning hvor det blir gitt tilskott til hus og kost eller liknende ytelser.

2.2 For hver utdanning blir kostnadene regnet fra den dato undervisningen begynner til den dato undervisningen (inklusive eksamen) slutter.

2.3 I tillegg til satsene under punkt 2.1 blir det medregnet nødvendige utgifter til bøker og materiell, semesteravgifter og liknende.

2.4 For borteboere blir det medregnet utgifter til 4 reiser (fratrukket elev-/studentmoderasjon) mellom heim og skole pr. undervisningsår (2 tur-returreiser).

2.5 En søker som har foreldreheimen på skolestedet og likevel bor borte, kan få lån etter borteboersatsen selv om han ikke fyller vilkårene for å få borteboerstipend.

2.6 Det blir ikke gitt stønad til dekning av utgifter i sommerferien. Etter nærmere grunngitt søknad kan det likevel gis lån til utvidet studieår når det gjelder reglementert undervisning, eller når det etter en samlet vurdering kan regnes som godtgjort at søkeren sparer inn på normal studietid.

2.7 Til studieturer og ekskursjoner kan det etter søknad fra skolen gis lån når de inngår som obligatorisk ledd i undervisningen. Dersom ekskursjonen blir godkjent for stønad, må hver enkelt elev som skal delta, sende inn egen søknad om lån gjennom skolen. Lånekassen vurderer lånebeløpet til hver enkelt ekskursjon.

3 Forsørgertillegg

3.1 Dersom søkeren har ektefelle og barn å forsørge, kan det gis tillegg i lånet. Det kan gis opp til kr 600 pr. måned for ektefellen og ett barn, opp til kr 300 pr. måned for det andre barnet, og opp til kr 200 pr. måned for hvert barn mer enn to. Jfr. likevel punkt 3.5.

3.1.1 Har søkeren og/eller ektefellen til sammen bruttoinntekt over kr 1.900 pr. måned i undervisningsåret, blir forsørgertillegget redusert med 60 % av det overskytende.

3.2 Dersom begge ektefellene er i utdanning og begge søker lån, kan det gis tillegg i lånet på opp til kr 150 pr. måned til hver av dem for hvert av de to første barna, og opp til kr 100 pr. måned for hvert barn mer enn to. Jfr. likevel punkt 3.5.

3.3 Dersom søkeren er enslig forsørger, kan det også gis tillegg i lånet. Det kan da gis opp til kr 300 pr. måned for hvert av de to første barna, og opp til kr 200 pr. måned for hvert barn mer enn to. Jfr. likevel punkt 3.5.

3.4 Er det godtgjort at søkeren ikke kan greie seg med stønaden etter vanlig beregning, kan tillegget økes etter skjønn.

3.5 Tillegg etter reglene i punkt 3.1—3.4 kan gis helt eller delvis bare når hensynet til samlet gjeld ikke er til hinder for det og søkeren ikke er forsinket i utdanningen.

3.6 Om en gift søker uten barn opplyser at han forsørger ektefellen, blir det ikke gitt tillegg med mindre det er uråd for ektefellen å forsørge seg selv på grunn av sykdom eller andre forhold.

3.7 En søker som plikter å betale underholdsbidrag til ektefelle og/eller barn, kan gis tillegg til dekning av bidragsbeløpet med opp til de beløp som følger av reglene ovenfor. Bidragsplikten må dokumenteres. Søkeren må godtgjøre at tillegg som tidligere er gitt etter regelen i dette punkt, er innbetalt til den som har rett til bidraget, eller til den som krever inn bidraget.

4 Fradrag på grunn av søkerens arbeidsinntekt og ytelser fra annet hold enn Lånekassen

4.1 Søkeren kan ha opp til kr 900 i brutto arbeidsinntekt pr. måned i søknadsperioden uten at det blir gjort fradrag ved utregningen. Har søkeren forsørgelsesbyrde, kan større inntekt godtas. Av det overskytende går 60 % til fradrag.

4.1.1 Som arbeidsinntekt regnes også lønn, stipend og andre ytelser som en søker mottar fra arbeidsgiveren under tjenestefrihet mens utdanningen varer. Det samme gjelder forsørgertillegg under ektefellens militærtjeneste/siviltjeneste, underholdsbidrag, overgangsstønad (stønad til livsopphold), attføringspenger og pensjon, med eventuelt særtillegg/kompensasjonstillegg — samt ytelser til søkerens barn.

4.2 Følgende ytelser går fullt ut til fradrag: hjelp til finansiering av attføringstiltak og utdanningsstønad fra folketrygden, stønad til utdanning eller opplæring etter den midlertidige lov om stønad til fraskilte og separerte forsørgere.

4.3 Legat og stipend fra annet hold enn arbeidsgiver går til fradrag med den del som overstiger kr 2.000 for et helt undervisningsår.

5 Fradrag på grunn av søkerens formue — enslig søker

5.1 Søkeren kan ha opp til kr 60.000 i nettoformue uten at det virker inn ved utregningen. Av det overskytende går 20 % til fradrag.

5.2 Det blir til vanlig sett bort fra formue som er bundet i egen bolig.

6 Fradrag på grunn av søkerens og ektefellens formue

6.1 Søkeren og ektefellen kan til sammen ha opp til kr 120.000 i nettoformue uten at det virker inn ved utregningen. Av det overskytende går 10 % til fradrag.

6.1.1 Unntaksvis kan større fribeløp godtas dersom det blir dokumentert at det er ektefellen som har ført formuen inn i ekteskapet.

6.2 Det blir til vanlig sett bort fra formue som er bundet i egen bolig/driftsmidler.

7 Fradrag på grunn av foreldrenes økonomi

7.1 Søkere over 20 år blir tildelt lån uten behovsprøving etter foreldreøkonomien. Det samme gjelder for gifte søkere under 20 år som har barn å forsørge.

7.2 For søkere under 20 år er det behovsprøving etter foreldreøkonomien (likevel ikke for gifte søkere som har barn å forsørge, jfr. punkt 7.1). Eventuelt tilskott som blir utregnet på grunnlag av inntekten, formuen og forsørgelsesbyrden til foreldrene, kommer til fradrag ved låntildelingen.

7.3 Det blir ikke tatt hensyn til foreldreformue opp til kr 150.000. Dersom nettoformuen er større, blir 10 % av det overskytende regnet som tillegg til inntekten.

7.4 Fradrag ved låntildelingen på grunnlag av foreldreinntekten — medregnet eventuelt tillegg til inntekten beregnet av formuen — går fram av tabellen på neste side.

Tilskott fra foreldrene (fradrag ved låntildelingen) etter nettoinntekt i 1.000 kr — avrundet ned til nærmeste 1.000 kr — og antall barn under 20 år å forsørge

Søker	Søker + 1 barn	Søker + 2 barn	Søker + 3 barn	Tilskott i kr
47—50	53— 56	59— 62	65— 68	500
51—54	57— 60	63— 66	69— 72	1.000
55—58	61— 64	67— 70	73— 76	1.500
59—62	65— 68	71— 74	77— 80	2.000
63—66	69— 72	75— 78	81— 84	2.500
67—70	73— 76	79— 82	85— 88	3.000
71—74	77— 80	83— 86	89— 92	4.000
75—78	81— 84	87— 90	93— 96	5.000
79—82	85— 88	91— 94	97—100	6.000
83—86	89— 92	95— 98	101—104	7.000
87—90	93— 96	99—102	105—108	8.000
91—94	97—100	103—106	109—112	9.000
95—98	101—104	107—110	113—116	10.000
osv.	osv.	osv.	osv.	osv.

7.5 Ved utregning av tilskott nytter Lånekassen likningsattestene til foreldrene f o r 1 9 7 4. Dersom søkeren mener at likningsattestene ikke gir tilstrekkelige opplysninger om økonomien til foreldrene i søknadsperioden, må dette dokumenteres.

7.5.1 Er foreldrene skilt, skal det regnes tilskott fra den av foreldrene som har foreldreretten.

7.5.2 Dersom søkeren har adoptivforeldre, er det deres likningsattester som er grunnlag for utregning av eventuelt tilskott.

7.5.3 Dersom søkeren har stemor/stefar/pleieforeldre/fosterforeldre og ikke er adoptert, skal likningsattesten til stemor/stefar/pleieforeldre/fosterforeldre sendes inn. Lånekassen kan se bort fra økonomien til stemor/stefar/pleieforeldre/fosterforeldre når det er godtgjort at *dette er rimelig.*

7.5.4 Også når andre særlige forhold gjør at det ikke kan ventes at tilskott blir gitt, kan Lånekassen se helt eller delvis bort fra økonomien til foreldrene. At en søker gifter seg, opplyser at han forsørger seg selv eller ikke vil ha økonomisk hjelp fra foreldrene, er ikke tilstrekkelig grunn til å se bort fra foreldreøkonomien. At foreldrene uten nærmere forklaring opplyser at de ikke vil gi tilskott, er heller ikke tilstrekkelig grunn.

7.6 Er det flere søsken under 20 år som samtidig tar utdanning det kan gis stønad til, blir fradraget ved låntildelingen (foreldretilskottet) delt likt mellom søsknene.

8 Avgrenset lån til søkere under 20 år

8.1 I forbindelse med gjennomføringen av lov av 21. juni 1974 om videregående opplæring blir stønadsordningen tilpasset de reformer som settes i verk i den videregående skolen i undervisningsåret 1976—77.

8.2 Utdanning etter samme opplegg som utdanning som gikk inn under ordningen med avgrenset lån til søkere under 20 år i 1975—76, går også inn under denne lånordningen i 1976—77.

8.3 Søkere under 20 år i skoler og kurs som er nevnt nedenfor, kan (i tillegg til stipend) ikke gis større lån enn kr 7.000 for borteboere og kr 5.000 for heimeboere for hele undervisningsåret:

2. år i 2-årig grunnkurs
2. og 3. år i studieretning for allmenne fag (2. og 3. år i gymnas)
1-årig grunnkurs i yrkesrettet studieretning
Folkehøgskole
Grunnleggende musikkskole
Grunnleggende kurs ved kunstskole
Grunnleggende kurs ved bibelskole
Visse andre grunnleggende kurs.

8.4 Søkere under 20 år i 1. år i 2-årig grunnkurs og 1. år i studieretning for allmenne fag (1. år i gymnas), kan (i tillegg til stipend) unntaksvis gis lån med opp til kr 3.500 for borteboere og kr 2.500 for heimeboere for hele undervisningsåret.

9 Tilleggslån

9.1 Søknad om tilleggslån kan tas opp til behandling bare dersom søkeren ved ordinær søknad ikke har søkt så stort lån som Lånekassen etter reglene kan gi, eller dersom søkeren dokumenterer at ekstraordinære forhold har oppstått slik at undervisningsåret ikke vil kunne fullføres uten tilleggslån.

9.2 Når det gjelder frister for søknad om tilleggslån, se Opplysninger vedrørende søknad om utdanningsstønad, punkt 7.

10 Konvertering av utdanningslån tatt opp utenfor Lånekassen

10.1 Det kan unntaksvis gis lån til innfrielse av lån som en søker har tatt opp utenfor Lånekassen for å finansiere utdanningen. Et vilkår er at søkeren ville kunne fått lån fra Lånekassen i vedkommende utdanningsperiode, og søkeren må gjøre rede for hvorfor han da ikke søkte om lån. Videre er det et vilkår at lånet er særlig tyngende for søkeren, og at det står i rimelig forhold til utdanningskostnadene.

VIII Stønad ved kveldsundervisning

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 Det er gjort unntak fra hovedregelen om dagundervisning — jfr. kapittel I, punkt 3.2 — for elever/studenter i følgende skoler og kurs med kveldsundervisning hvor undervisningsopplegget er på minst 20 undervisningstimer pr. uke:

— 1-årig og 2-årig videregående kurs med fullstendig fagkrets i den videregående skolen
— 1-årig og 2-årig kurs som fører fram til fullstendig examen artium
— Studentfagkurs ved skoler med eksamensrett.

1.2 Det kan gis stønad til deltidsutdanning som tas ved kveldsundervisning, etter reglene i kapittel I, punkt 4.

2 Reglene for tildeling av stønad

2.1 Tildeling av stipend og/eller lån skjer etter de regler som ellers gjelder for tildeling av utdanningsstønad. Se kapittel I, II, III, IV, V og VII.

IX Stønad til lærlinger og andre elever i praktisk-teoretisk opplæring

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 I tillegg til hovedreglene for tildeling av utdanningsstønad i kapittel I og reglene for tildeling av de ulike stønadsformer i kapitlene III, V og VII, gjelder reglene i dette kapitlet spesielt for tildeling av stønad til lærlinger og andre elever i praktisk-teoretisk opplæring som mottar lønn.

1.2 Lærlinger med registrert lærekontrakt og andre elever i praktisk-teoretisk opplæring som hører inn under stønadsordningen, kan få stønad når netto lønn (for lærlinger netto tarifflønn) ikke er tilstrekkelig til å dekke kostnadene etter de satsene Lånekassen nytter. Melding fra arbeidsgiveren/skolen som viser når læretiden begynner og slutter og hvor stor lønnen (tarifflønnen) er i søknadsperioden, må vedlegges søknaden.

1.3 Det blir ikke regnet fribeløp i netto lønn (netto tarifflønn) ved beregningen av stønad.

2 Borteboerstipend

2.1 Det kan gis borteboerstipend etter gjeldende regler (kapittel III) med opp til kr 3.000 for hele undervisningsåret dersom netto lønn (for lærlinger netto tarifflønn) for vedkommende fag ikke overstiger kr 1.340 pr. måned. Dersom netto lønn (netto tarifflønn) er høyere enn kr 1.340 pr. måned, blir borteboerstipendet tilsvarende redusert. Jfr. kapittel III, punkt 6.2.

3 Grunnstipend/lån

3.1 Det kan gis grunnstipend/lån etter gjeldende regler (kapittel V og VII) til hel eller delvis dekning av differansen mellom utdanningskostnadene og netto lønn (for lærlinger netto tarifflønn), eventuelt tillagt borteboerstipend.

X Stønad til utdanning i Norden

1 Felles nordiske regler

1.1 Til utdanning i et annet nordisk land enn heimlandet får en søker til vanlig utdanningsstønad etter heimlandets stønadsordning.

1.2 Hvilke utdanninger som gir rett til stønad, avgjøres av den myndighet i heimlandet som behandler søknad om stønad.

1.3 En søker som tar utdanning i et annet nordisk land, kan på visse vilkår få utdanningsstønad i studielandet, f. eks.:

1.3.1 Hvis søkeren har vært bosatt og yrkesaktiv i studielandet i et sammenhengende tidsrom på minst to år. Omsorg for eget barn under 16 år sidestilles med yrkesaktivitet. Avbrudd i den sammenhengende yrkesaktiviteten som skyldes blant annet militærtjeneste og sykdom, kan godkjennes.

1.3.2 Hvis søkeren er under 20 år, og har fulgt med sine foreldre som har bosatt seg i studielandet og har fått fast og varig arbeid der.

1.4 Ekteskap med en statsborger fra studielandet gir ikke grunnlag for å gjøre unntak fra reglene ovenfor.

1.5 Søkeren kan ikke motta stønad fra mer enn ett land samtidig.

2 Stønad til norske statsborgere som tar utdanning i et annet nordisk land

2.1 Samlet stønad beregnes ut fra de kostnadssatser som Lånekassen til enhver tid godkjenner for vedkommende lærested/fagretning.

2.2 Det kan gis behovsprøvd stipend, behovsprøvd forsørgerstipend og grunnstipend etter samme regler og satser som for utdanning i Norge.

2.3 For 1976—77 er borteboerstipendet kr 3.500 for et helt undervisningsår.

2.4 Reisestipend og gebyrstipend kan gis etter nærmere regler.

2.5 Om nordisk stipend til studenter ved norsk høgskole eller universitet som tar delstudium i et annet nordisk land, se kapittel VI, punkt 4.

XI Stønad til utdanning i land utenfor Norden

1 Alminnelige bestemmelser

1.1 Reglene i dette kapitlet gjelder for tildeling av stønad til utdanning i land utenfor Norden.

1.2 For å få stønad må søkeren være norsk statsborger.

1.3 Det er et vilkår at søkeren har sin heim i Norge eller har bodd i Norge de to siste år før utdanningen tar til.

1.3.1 Etter nærmere vurdering kan det gjøres unntak når grunnen til oppholdet i utlandet er at en av søkerens foreldre er eller har vært i norsk utenrikstjeneste, i tjeneste for misjon eller for et utviklingsland, eller som norsk representant i en internasjonal organisasjon.

1.4 Det kreves at den utdanningen det søkes stønad til, er lagt opp som reglementert fulltids dagundervisning av minst 7 måneders varighet, og at den gir fullstendig yrkes- eller utdanningskompetanse på linje med utdanning ved norske læresteder som det gis stønad til.

1.5 Det er et vilkår at det er behov for arbeidskraft på vedkommende fagområde i Norge, og at norske læresteder ikke kan ta opp alle som søker.

1.6 Det gis ikke stønad til:

1.6.1 utdanning som ikke er faglig tilfredsstillende sammenliknet med tilsvarende utdanning innenlands, og som ikke er godkjent i Norge.

1.6.2 allmennutdanning eller grunnleggende yrkesutdanning.

1.6.3 forutdanning som kreves for å komme inn på et fagstudium. Etter nærmere regler kan det gjøres unntak for pre-medical og predental utdanning i Canada/USA når søkeren er tatt opp i selve fagstudiet.

1.6.4 1. året av flerårig utdanning når resultatet av søkerens forutdanning er særlig svakt. Dersom 1. året blir gjennomført med tilfredsstillende resultat, kan det etter nærmere vurdering gis lån til konvertering av eventuelt lån tatt opp utenfor Lånekassen til finansiering av 1. året. Det kan også ettertildeles stipend.

1.6.5 1. året av flerårig utdanning i visse land, som f. eks. Frankrike, Italia og Spania. Det gjelder særlige regler for tildeling av stønad til utdanning ved læresteder med flamsk, fransk, italiensk og spansk som undervisningsspråk.

1.7 En norsk statsborger som er gift med og bor sammen med en norsk student som mottar stønad etter reglene i dette kapitlet, kan få stønad til fagutdanning som kan nyttes i Norge.

1.8 Det gis ikke stønad når søkeren har rett til stønad fra en statlig stønadsordning i studielandet. For eventuelle andre stipend som en søker mottar i studielandet, gjelder samme regler for fribeløp som ved utdanning i Norge.

2 Lån

2.1 Til utdanning i Europa (utenfor Norden) kan det gis lån til dekning av de kostnadene Lånekassen godkjenner for vedkommende studiested/fagretning.

2.1.1 Ved visse skoler med særlig høye utdanningskostnader gis det lån etter Lånekassens normalsatser for utdanning i vedkommende land.

2.2 Til utdanning i Canada kan det gis lån bare når søkeren tar reglementert heltids universitetsutdanning som fører fram til en hovedeksamen som svarer til eksamen ved norsk universitet eller høgskole.

2.2.1 Størrelsen på lånet blir tilpasset nivået for tilsvarende fagretning i Norge.

2.2.2 Det kan gis tilsagn om lån for reglementert utdanningstid fram til godkjent hovedeksamen.

2.3 Til utdanning i USA kan det gis lån bare når søkeren tar reglementert heltidsutdanning ved universitet eller senior college som fører fram til en hovedeksamen som svarer til eksamen ved norsk universitet eller høgskole.

2.3.1 Det kan gis lån fra og med juniortrinnet og fram til avsluttende hovedeksamen som er godkjent her i landet. I særlige tilfeller kan det gis lån til de to siste quarters av sophomoretrinnet, såfremt samlet lån ikke blir større enn det som er normert for vedkommende fagretning.

2.3.2 Dersom søkeren har fullført teknisk skole i Norge, kreves det at gjennomsnittskarakteren er 2,40 eller bedre, og at den utdanningen søkeren tar kvalifiserer for sivilingeniørtittelen i Norge.

2.3.3 Dersom søkeren har fullført utdanning ved distriktshøgskole, økonomisk college, Bedriftsøkonomisk Institutt eller liknende, kreves det at gjennomsnittskarakteren er meget god, og at den utdanningen søkeren tar kvalifiserer for siviløkonomtittelen.

2.3.4 Størrelsen på lånet blir tilpasset nivået for tilsvarende fagretning i Norge.

2.3.5 Det kan gis tilsagn om lån for reglementert utdanningstid fram til godkjent hovedeksamen.

2.4 Til utdanning i andre ikke-europeiske land enn Canada/USA kan det normalt ikke gis lån. Når de faglige forhold er nærmere

vurdert, kan det unntaksvis gis lån til utdanning som det er særlig behov for her i landet, eller til spesialutdanning i samband med et fagstudium som søkeren er i gang med i Norge.

2.5 Dersom søkeren er forsørger, kan det gis tillegg etter samme regler som gjelder for tildeling av lån til utdanning i Norge, forutsatt at søkeren ikke er forsinket i utdanningen og at samlet lån ikke blir større enn Lånekassen finner forsvarlig.

2.6 Søkere som har avsluttet en fagutdanning, kan få lån til kombinert utdanning, til påbygging av utdanningen eller til spesialutdanning bare når de faglige resultater er svært gode og samlet lån ikke blir større enn Lånekassen finner forsvarlig.

2.7 Det kan gis lån til toppfinansiering av høgre utdanning eller spesialutdanning når søkeren får stipend fra annet hold enn Lånekassen som dekker det vesentligste av kostnadene. I slike tilfeller kan det gjøres unntak fra kravet om at vedkommende utdanning ikke kan tas i Norge.

2.8 Det kan unntaksvis gis lån til høgre utdanning som søkeren kunne tatt i Norge, når det er godtgjort at utdanningen i opplegg og innhold skiller seg vesentlig fra den norske, og søkeren godtgjør at han har særlig forutsetning og behov for utdanningen.

3 Borteboerstipend

3.1 Det kan gis borteboerstipend til utdanning som går inn under lånordningen, jfr. punkt 2, dersom søkeren er faglig kvalifisert til å få lån. Borteboerstipend kan gis for et tidsrom som tilsvarer ordinær studietid.

3.2 Det kan gis borteboerstipend til utdanning ved følgende skoler som ikke går inn under lånordningen:

Lycée Corneille i Rouen
Atlantic College i Wales.

3.3 Unntaksvis kan det gis borteboerstipend til utdanning på gymnasnivå som gir studiekompetanse i Norge, når søkerens foreldre er i norsk tjeneste i utlandet, jfr. punkt 1.3.1, og søkeren ikke bor hos foreldrene under utdanningen.

3.4 Gift søker som bor sammen med ektefellen mens utdanningen varer, kan ikke få borteboerstipend dersom ektefellen har brutto månedsinntekt i søknadsperioden som er større enn:

kr 3.500 med 0 barn
» 4.500 » 1 »
» 5.000 » 2 »
» 5.500 » 3 »
osv.

3.5 Det gis ikke borteboerstipend til søkere som har research/teaching assistantship eller liknende.

3.6 For 1976—77 er borteboerstipendet kr 3.500 for et helt undervisningsår.

4 Reisestipend

4.1 Til utdanning i Europa som går inn under lånordningen, jfr. punkt 2, kan det gis reisestipend dersom søkeren er faglig kvalifisert til å få lån. Reisestipend kan gis for et tidsrom som tilsvarer ordinær studietid.

4.1.1 Reisestipend blir gitt til dekning av opp til 50 % av billettprisen på rimeligste klasse to ganger tur-retur mellom lærestedet og nærmeste grensestasjon/havn i Norge.

4.1.2 Dersom søkeren får tilskott fra særskilte moderasjonsordninger, går dette til fradrag i reisestipendet.

4.2 Til utdanning i Canada/USA som går inn under lånordningen, jfr. punkt 2, og som varer minst to år, kan det gis reisestipend dersom søkeren er faglig kvalifisert til å få lån.

4.2.1 Reisestipend blir gitt til dekning av opp til 50 % av billettprisen på rimeligste klasse for en framreise før studiet begynner og en tilbakereise når studiet er avsluttet. For reisestipend til heimreise i en ferie når utdanningen varer minst tre år, gjelder særlige regler.

4.3 Til utdanning i andre ikke-europeiske land kan det gis reisestipend etter samme regler og med opp til samme beløp som gjelder for Canada/USA.

4.4 Studenter ved akademiske læresteder i Norge som tar studieopphold på minst ett semesters varighet i et annet europeisk land, kan få reisestipend til en tur-returreise. Det er et vilkår at studieoppholdet er et ledd i en godkjent studieplan. Kan studiet også tas i Norge, blir reisestipend gitt bare dersom utenlandsoppholdet ikke gjør at samlet studietid blir forlenget. Til vanlig kreves det dessuten at minst to år av studieplanen er gjennomført med tilfredsstillende resultat.

4.5 Det gis ikke reisestipend til videreutdanning, spesialutdanning, deltaking i spesialkurs, praktikantarbeid eller liknende.

5 Gebyrstipend

5.1 Det kan gis gebyrstipend til utdanning som tilsvarer et lukket akademisk studium i Norge (f. eks. medisin, tannmedisin, veterinærmedisin, arkitektur, sivilingeniørfag, siviløkonomi).

5.2 Etter nærmere regler kan det gis gebyrstipend til fagutdanning i Europa som varer minst to år.

5.3 Det er et vilkår at utdanningen går inn under lånordningen, jfr. punkt 2, og at søkeren er faglig kvalifisert til å få lån. Gebyrstipend kan gis for et tidsrom som tilsvarer ordinær studietid.

5.4 Studenter ved akademiske læresteder i Norge som tar studieopphold på minst ett semesters varighet i et annet europeisk land, kan få gebyrstipend. Det er et vilkår at studieoppholdet er et ledd i en godkjent studieplan. Kan studiet også tas i Norge, blir gebyrstipend gitt bare dersom utenlandsoppholdet ikke gjør at samlet studietid blir forlenget. Til vanlig kreves det dessuten at minst to år av studieplanen er gjennomført med tilfredsstillende resultat.

5.5 Det kan gis gebyrstipend til utdanning som det blir gitt lån til etter regelen i punkt 2.8.

5.6 Det gis ikke gebyrstipend til videreutdanning, spesialutdanning, deltaking i spesialkurs, praktikantarbeid eller liknende.

5.7 For 1976—77 gis gebyrstipend etter følgende satser:

5.7.1 til akademisk utdanning og fysioterapiutdanning i Europa opp til kr 4.250 for et helt undervisningsår. Medisinstudenter i Eire kan likevel få gebyrstipend opp til kr 10.000 for et helt undervisningsår.

5.7.2 til annen fagutdanning i Europa opp til kr 2.500 for et helt undervisningsår.

5.7.3 til akademisk utdanning i Canada/USA opp til kr 6.000 for et helt undervisningsår.

6 Behovsprøvd stipend

6.1 Behovsprøvd stipend kan gis til søkere som er under 20 år (ikke har fylt 20 år før 1. januar 1977). Stipendet blir tildelt avhengig av økonomien til foreldrene, søkeren og eventuell ektefelle.

6.2 Det er et vilkår at utdanningen går inn under lånordningen, jfr. punkt 2, og at søkeren er faglig kvalifisert til å få lån.

6.3 Unntaksvis kan det gis behovsprøvd stipend til søkere som tar utdanning på gymnasnivå som gir studiekompetanse i Norge, når søkerens foreldre er i norsk tjeneste i utlandet, jfr. punkt 1.3.1.

6.4 Det kan gis behovsprøvd stipend til utdanning ved følgende skoler som ikke går inn under lånordningen:

Lycée Corneille i Rouen
Atlantic College i Wales.

6.5 For tildeling av behovsprøvd stipend gjelder ellers reglene i kapittel II, punkt 1—10.

7 Behovsprøvd forsørgerstipend

7.1 Behovsprøvd forsørgerstipend kan gis til søkere som er over 20 år (har fylt 20 år før 1. januar 1977), og som har minst to barn å forsørge. Stipendet blir tildelt avhengig av økonomien til søkeren og eventuell ektefelle.

7.2 Det er et vilkår at utdanningen går inn under lånordningen, jfr. punkt 2, og at søkeren er faglig kvalifisert til å få lån.

7.3 For tildeling av behovsprøvd forsørgerstipend gjelder ellers reglene i kapittel IV.

8 Grunnstipend

8.1 Grunnstipend kan gis til søkere mellom 20 og 30 år, når utdanningen går inn under lånordningen, jfr. punkt 2, og søkeren kan få lån.

8.2 For 1976—77 gis grunnstipend med kr 100 pr. måned for den undervisningstid som er normert for vedkommende utdanning, avgrenset til kr 1.000 for et helt undervisningsår.

8.3 For tildeling av grunnstipend gjelder ellers reglene i kapittel V.

XII Forrentning og tilbakebetaling av lån

1 Rentesatser

1.1 Utdanningslån forrentes til enhver tid etter den rentesats som er fastsatt av Kongen.

1.2 Dersom betalingsvilkårene ikke er overholdt, regnes morarenter med 1 % i tillegg til den ordinære rentesats.

2 Rentefrihet i utdanningstiden

2.1 Inntil Stortinget bestemmer noe annet, gis rentefrihet for utdanningslån til utdanningen er avsluttet, eller til normal utdanningstid for vedkommende utdanning er gått. Adgangen til rentefrihet etter denne regelen gjelder den utdanning som det er gitt stønad til, og er som regel begrenset til den teoretiske del av denne utdanningen.

2.2 Lånekassen fastsetter lånets forrentningsdato i det enkelte tilfelle, og avgjør hva som skal regnes som avsluttet utdanning og normal utdanningstid i forhold til bestemmelsene i punkt 2.1. Når Lånekassen eller lærestedet har normert varigheten av en utdanning, legges som regel denne normeringen til grunn for avgjørelsen.

2.3 Dersom utdanningen blir avbrutt i et halvår eller mer — eller på ubestemt tid — skal det regnes renter av lånet fra det tidspunkt avbruddet fant sted.

2.4 Ved forsinket eller avbrutt utdanning regnes ikke renter når det er godtgjort at forholdet skyldes tvungen militærtjeneste/siviltjeneste eller sykdom. Det samme gjelder forlenget utdanningstid opp til ett år på grunn av svangerskap.

2.5 Lånekassen kan i det enkelte tilfelle innvilge rentefrihet når forsinkelsen er uvesentlig i forhold til utdanningens varighet, eller den skyldes tvingende omstendigheter som gjør det rimelig å frafalle kravet om renter. Forsinkelse som er oppstått på grunn av inntektsgivende arbeid i utdanningstiden, medfører ikke rentefrihet ut over normal (normert) utdanningstid, med mindre lånet er gitt til godkjent deltidsutdanning.

2.6 Når det er gitt utdanningsstønad fra Lånekassen til en utdanning, gis det uten hinder av begrensningene i reglene ovenfor rentefrihet i det tidsrom stønaden omfatter.

2.7 En låntaker som uten vesentlige avbrudd tar videreutdanning eller spesialutdanning eller begynner på en ny utdanning, kan gis rentefrihet for tidligere lån etter reglene ovenfor dersom utdanningen går inn under Lånekassens stønadsordning.

3 Rentefrihet i tilbakebetalingstiden

3.1 Når en låntaker etter å ha avsluttet den utdanningen han har mottatt stønad til, tar videreutdanning eller spesialutdanning eller begynner på en ny utdanning, kan han gis rentefrihet etter reglene i punkt 2 dersom han ikke har vesentlig større inntekter i utdanningsperioden enn de som går med til utdanningen. Det samme gjelder når en låntaker etter å ha avbrutt den utdanningen han har mottatt stønad til, gjenopptar utdanningen eller begynner på en ny utdanning.

3.2 Låntakere som avtjener ordinær militærtjeneste eller siviltjeneste (førstegangstjeneste), gis rentefrihet i tjenestetiden etter følgende regler:

3.2.1 Rentefrihet gis i de tidsrom låntakerens militærgodtgjørelse ikke overstiger satsene for menig/korporal, befalsskoleelev eller sersjant/kvartermester.

3.2.2 En låntaker som avtjener en del av tjenestetiden som løytnant, gis rentefrihet for dette tidsrom dersom han forsørger hustru og minst ett barn.

3.2.3 Rentefrihet etter punkt 3.2.1 og 3.2.2 gis ikke når låntakeren har lønn under militærtjeneste etter reglene for offentlige tjenestemenn, eller tilsvarende sivile lønnsinntekter i tjenestetiden.

3.3 Når en låntaker er arbeidsudyktig på grunn av sykdom, og i minst 3 måneder ikke har annen inntekt enn offentlig trygd, gis det rentefrihet i den tid inntektssvikten varer.

3.4 I samband med fødsel gis en kvinnelig låntaker rentefrihet i opp til 3 måneder dersom hun ikke har rett til svangerskapspermisjon med lønn.

3.5 Ved langvarig inntektssvikt under arbeidsledighet og liknende påtvungne omstendigheter, kan Lånekassen gi helt eller delvis avkall på renter.

3.6 En låntaker som i lengre tid er uten egne inntekter på grunn av omsorg for heim og barn, kan gis rentefrihet i den utstrekning Lånekassen finner det rimelig etter vurdering av låntakerens og ektefellens økonomiske forhold.

4 Tilbakebetalingsvilkår

4.1 Lånekassen utsteder betalingsplan for samlet lån når utdanningen er avsluttet eller avbrutt, jfr. punkt 2.2 og 2.3. Forhold som medfører betalingsutsettelse (punkt 5.1), er ikke til hinder for dette.

4.2 I betalingsplanen fastsettes betalingsvilkårene etter de gjeldende termintabeller, med nedbetalingstid og halvårlige terminbeløp avpasset etter lånets størrelse og forventet inntekt ved den enkelte yrkesutdanning.

4.3 Lånekassen kan fastsette et lavere terminbeløp når det er sannsynlig at låntakeren av særlige grunner ikke vil oppnå de inntektsmuligheter som utdanningen normalt skulle gi. Når nedbetalingstiden etter de vanlige regler ville bli uforholdsmessig lang — i betraktning av låntakerens alder eller andre særlige forhold — kan Lånekassen fastsette et høyere terminbeløp.

4.4 Når forutsetningene for betalingsplanen endres før lånet er nedbetalt, kan Lånekassen i det enkelte tilfelle redusere eller forhøye det fastsatte terminbeløp. Med godkjennelse av Kirke- og undervisningsdepartementet kan Lånekassen forhøye terminbeløpene for enkelte grupper eller for samtlige tilbakebetalende låntakere.

4.5 Lånekassen fastsetter første betalingsforfall, som regel til ca. 15 måneder etter at utdanningen er avsluttet/avbrutt. Når låntakeren tidligere har fått betalingsplan med slik frist, eller det foreligger andre særlige forhold, kan denne betalingsfrist forkortes.

4.6 De ordinære terminforfall er 1. april og 1. oktober.

5 Betalingsutsettelse

5.1 Lånekassen kan etter søknad innvilge betalingsutsettelse, terminforskyvning eller nedsettelse av et terminbeløp når sterke velferdshensyn tilsier dette. Låntakeren må på en tilfredsstillende måte dokumentere de grunner som han påberoper seg for betalingslettelsene.

5.2 Som vilkår for betalingslettelse etter punkt 5.1 kan Lånekassen fastsette at beløpet skal etterbetales, eller at terminbeløpet for seinere forfall skal forhøyes, slik at nedbetalingstiden ikke blir lengre enn forutsatt i betalingsplanen.

6 Ettergivelse av lån

6.1 Dersom en låntaker dør før lånet er tilbakebetalt, blir restgjelden ettergitt når Lånekassen har mottatt offentlig attest om dødsfallet.

6.2 Når en låntaker er blitt ufør eller lider av langvarig sykdom, kan Lånekassen ettergi utdanningslån på følgende grunnlag:

6.2.1 Hel eller delvis ettergivelse kan innvilges når Lånekassen finner det rimelig fordi låntakeren er blitt ufør eller lider av langvarig sykdom, slik at hans muligheter for å nyttiggjøre seg utdanningen er bortfalt eller vesentlig redusert. Avgjørelsen tas etter en samlet vurdering av låntakerens helsetilstand, lånets størrelse og mulighetene for tilbakebetaling.

6.2.2 Før det gjøres vedtak om ettergivelse, må det foreligge utførlige opplysninger om låntakerens helsetilstand og ervervsmuligheter. Når muligheter for bedring er til stede, utsettes avgjørelsen i et tidsrom som etter forholdene er rimelig.

LOV AV 19. JUNI 1969 NR. 49
OM STØNAD TIL UNGDOM I VIDAREGÅANDE UTDANNING

§ 1. Reisestønad.

Ungdom i vidaregåande skolar, og i andre skolar som etter vedtak av vedkomande departement er jamstelte med dei, får stønad til lange daglege reiser mellom heim og lærestad etter nærare reglar fastsette av departementet.

Til lengre reiser mellom heimstad og lærestad får ungdom i vidaregåande utdanning moderasjon i billettprisane eller reisestønad.

Stønad etter første leddet får ein av vedkomande kommune med slik refusjon frå staten som Stortinget fastset.

§ 2. Bortebuarstipend.

Bortebuarstipend kan ein gje til ungdom som må bu utanfor heimstaden under vidaregåande allmennutdanning eller fag- og yrkesutdanning. Etter vedtak av vedkomande departement kan ein i særhøve gje slikt stipend også til ungdom som får utdanning på heimstaden, men som ikkje bur heime.

På dei vilkår som er nemnde i første leddet, kan ein også gje bortebuarstipend til lærlingar og andre elevar i kombinert praktisk/teoretisk utdanning, til heil eller delvis dekning av utgifter som ikkje blir dekte av lønna.

§ 3. Særlege stipend.

Ungdom i vidaregåande skolar, og i andre skolar som etter vedtak av vedkomande departement er jamstelte med dei, kan få særlege stipend på grunnlag av dei økonomiske tilhøva til forsytarane, ektemaken eller eleven sjølv.

Ungdom i anna utdanning enn den som er nemnd i første leddet, kan få særlege stipend når dei har stor forsytingsskyldnad.

§ 4. Gebyrstipend.

Ungdom i vidaregåande utdanning kan få stipend til heil eller delvis dekning av skolepengar, studiegebyr og andre undervisnings- og eksamensavgifter.

§ 5. Utdanningsstipend for kunstnarar.

Ungdom med kunstnargivnad kan få stipend til ei vanleg utdanning som kunstnar.

§ 6. Lån.

Statens lånekasse for utdanning kan gje lån til finansiering av utdanning til studerande ved universitet og høgskolar, og til studerande ved andre institusjonar som etter vedtak av vedkomande departement er jamstelte

med dei. Ein kan gje supplerande lån til elevar i yrkesutdanning som ikkje går inn under første leddet, og unntaksvis til elevar i vidaregåande allmennutdanning og til lærlingar og andre elevar i kombinert praktisk/teoretisk utdanning.

Når ein gjev lån, skal ein ta omsyn til dei økonomiske forholda til lånsøkjaren, og i regelen til dei økonomiske forholda til ektemaken. Til Stortinget vedtek (fastset) noko anna, skal ein i regelen også ta omsyn til dei økonomiske forholda til forsytarane.

Det skal reknast rente av låna når utdanninga er avslutta eller normal utdanningstid er gått. Stortinget kan fastsetje at det og skal reknast rente i utdanningstida.

Lånekassa fastset avdragsplanen, som til vanleg skal byggje på annuitetsprinsippet. Avdragstida blir sett etter storleiken på lånet og etter kva inntekt låntakaren kan rekne med, men skal i regelen ikkje vere lengre enn 20 år. Med godkjenning av departementet kan Lånekassa vedta at fastsette terminsummar skal aukast og avdragstida forkortast for lån som det er sett opp betalingsplan for.

Døyr låntakaren, blir gjelda ettergjeven. Lånekassa kan ettergje lån heilt eller delvis når ein meiner det er rimeleg av di låntakaren har vorte ufør eller lid av langvarig sjukdom. Lånekassa kan gje utsetjing med betaling av rente og avdrag når vidare utdanning, militærteneste eller sjukdom har ført til vesentleg svikt i inntekt, eller når andre forhold har ført til at det vil verke urimeleg å krevje betaling etter den fastsette betalingsplanen. I samband med betalingsutsetjing kan ein gje avkall på rente.

§ 7. Nærare føresegner.

Stortinget fastset maksimale satsar for bortebuarstipend, særlege stipend og gebyrstipend. Kongen fastset rentesatsen for lån.

Vedkomande departement kan gje føresegner om reisestønad, stipend og lån. Departementet kan avgrense ordningane, setje aldersgrenser, stille faglege krav, avgrense høvet til å kombinere ymse slag utdanning og setje andre vilkår for stønad, stipend og lån.

Statens lånekasse for utdanning gjev nærare reglar om stønad, stipend og lån, og kan gje føresegner og setje vilkår av same slag som er nemnde i føregåande ledd.

§ 8. Organisasjonen av Lånekassa.

Statens lånekasse for utdanning er eit sentralorgan for dei stipend- og låneordningar som er nemnde i §§ 1—6.

Lånekassa skal ha eit grunnfond og eit reservefond bygd på midlar som Stortinget løyver eller vedtek overført. Dersom Stortinget ikkje gjer anna vedtak, skal ikkje fonda forrentast av Lånekassa. I tilfelle avvikling fell fonda tilbake til staten.

Til verksemda kan Lånekassa ta opp lån inntil ein sum som svarar til

ti gonger den summen grunnfondet utgjer. Låna blir garanterte av staten og kan takast opp ved å skrive ut ihendehavarobligasjonar eller på annan måte, etter nærare føresegner av vedkomande departement.

Administrasjonsutgiftene til Lånekassa blir dekte av staten i den mon dei ikkje blir dekte av renteinntekta.

Departementet syter for revisjon av rekneskapen og fører tilsyn med Lånekassa. Årsmelding og rekneskap skal kvart år leggjast fram for Stortinget.

§ 9. Leiinga av Lånekassa.

Statens lånekasse for utdanning skal leiast av eit styre og ein direktør.

Styret har 5 medlemer med personlege varamenn, som blir oppnemnde av Kongen for inntil 3 år. Kongen fastset kven som skal vere formann og varaformann i styret.

Direktøren i Lånekassa blir tilsett av Kongen. Direktøren leier den daglege drifta av Lånekassa i samsvar med dei føresegnene som styret fastset.

Lånekassa skal ha eit råd på 12 medlemer, som blir oppnemnde av Kongen for inntil 3 år. Rådet fører tilsyn med verksemda til Lånekassa og gjev tilråding til departementet om hovudlinene for stønads-, stipend- og låneordningane etter denne lova.

§ 10. Medverknad av kommunane.

Kommunane skal medverke ved gjennomføringa av stipend- og låneordningane etter §§ 1—6 i samsvar med nærare føresegner gjevne av departementet og Lånekassa.

Vedkomande departement kan fastsetje at kommunane skal betale ut bortebuarstipend, særlege stipend og gebyrstipend mot refusjon frå staten.

§ 11. Medverknad av skolar m. v.

Norske universitet, skolar og andre undervisningsinstitusjonar med studentar eller elevar som kan få stønad, stipend eller lån, pliktar å verke med til gjennomføring av ordningane i samsvar med dei føresegnene som blir gjevne av departementet og Lånekassa. I samband med dette kan undervisningsinstitusjonane bli pålagde å gje tilråding og opplysning om faglege og økonomiske forhold som har betydning for vurdering av søknader om lån og stipend og som institusjonane har føresetnader for å uttale seg om.

§ 12. Iverksetjing.

Denne lova tek til å gjelde frå den tid Kongen fastset. Det kan fastsetjast at visse delar av lova skal gjelde frå eit tidlegare eller seinare tidspunkt enn andre.

Frå den tid denne lova tek til å gjelde, blir lov av 6. juni 1947 om Statens lånekasse for studerende ungdom oppheva.

FORSKRIFTER OM STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING, DENS ORGANISASJON OG VIRKSOMHET

Fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet i medhold av lov av 19. juni 1969 nr. 49 om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning.

§ 1.

Lånekassens råd behandler årsmelding, hovedlinjene for lån- og stipendbudsjett og retningslinjer for låne- og stipendordningene.

Rådet holder vanligvis to møter i året. Rådet eller formannen kan bestemme at det skal holdes et tredje møte, og et slikt møte skal holdes dersom departementet, styret eller et flertall av rådets medlemmer krever det. Etter anmodning fra departementet eller med departementets samtykke kan rådet holde ytterligere møter.

Tid og sted for rådets møter fastsettes av formannen. Innkallelse sendes senest 14 dager før møtet, og dagsorden med dokumenter sendes ut senest 7 dager før møtet.

Lånekassens styre og direktør varsles om rådets møter og har anledning til å delta.

Lånekassens administrasjon er sekretariat for rådet og sørger for opplysninger og utredning av sakene og for referat av møtene. Referatet godkjennes av formannen. Foruten til medlemmene sendes referatet til Kirke- og undervisningsdepartementet og til Lånekassens styre.

§ 2.

Lånekassens styre skal sørge for utredning av behovene for stønad, lån og stipend til utdanning og årlig fremme forslag til Kirke- og undervisningsdepartementet om tiltak som anses hensiktsmessige for å dekke disse behov.

Innenfor rammen av bestemmelser i lov, stortingsvedtak, kongelig resolusjon eller departementets vedtak gir Lånekassens styre regler om stønad, stipend og lån (lovens § 7, 3. ledd) og om forrentning av studielån (lovens § 6, 3. ledd, jfr. § 7, 1. ledd) og fastsetter bestemmelser om tilbakebetaling, ettergivelse og avskrivning av lån eller renter (lovens § 6, 4. og 5. ledd).

Med godkjenning av Kirke- og undervisningsdepartementet og Finansdepartementet treffer styret vedtak om opptak av lån. Styret treffer videre bestemmelse om forvaltningen av Lånekassens midler og regnskapsførsel, administrasjon og saksbehandling.

Styret avgir årsmelding i februar.

Lånekassens styre holder møte så ofte det er behov for det. Møtetid kan fastsettes av formannen. Styret er vedtaksført når minst 3 medlemmer er til stede. Dersom ikke alle medlemmer er til stede, kan vedtak bare treffes når møtet er innkalt minst 3 dager i forvegen.

Lånekassens direktør deltar vanligvis i styrets møter. Administrasjonen forbereder sakene og er sekretariat for styret.

Etter at protokoll fra styremøte er godkjent av styret, sendes utskrift til Kirke- og undervisningsdepartementet, til formannen i Lånekassens råd og til formannen i klagenemnda.

Lånekassen forpliktes ved underskrift av styrets formann eller i hans fravær av nestformannen. Daglige disposisjoner undertegnes av Lånekassens direktør eller av tjenestemann som han har gitt særskilt fullmakt.

Alle forpliktende underskrifter skal være parafert av Lånekassens direktør eller en tjenestemann som han har gitt paraferingsfullmakt.

§ 3.

Lånekassens klagenemnd er klageinstans etter forvaltningsloven for enkeltvedtak som treffes av Lånekassen. For tjenestemannssaker er likevel Kirke- og undervisningsdepartementet klageinstans.

Klagenemnda har 3 medlemmer, eventuelt med personlige varamenn, som oppnevnes av Kirke- og undervisningsdepartementet for inntil 3 år. Kirke- og undervisningsdepartementet fastsetter hvem som skal være formann og varaformann.

Lånekassens administrasjon er sekretariat for klagenemnda.

Klagenemnda har møte så ofte det er behov for det. Formannen fastsetter tid og sted for møtet. Innkallelse til møtet skal sendes minst 3 dager i forvegen. Klagenemnda er vedtaksfør når to av medlemmene er til stede og disse er enige.

Kortfattet referat fra møtene godkjennes av formannen og sendes Kirke- og undervisningsdepartementet.

§ 4.

Disse forskrifter trer i kraft fra 1. april 1970.